

Idyllisch Emmen?

EEN ONDERZOEK NAAR DE BELEVING VAN JONGEREN IN
RURALE GEBIEDEN OP BASIS VAN HUN VRIJETIJSBESTEDING.

Joanne van Steinvorn

S2813793

LJ.VAN.STEINVOORN@STUDENT.RUG.NL

RIJKSKUNIVERSITEIT GRONINGEN | FACULTEIT RUIMTELIJKE WETENSCHAPPEN
SUPERVISOR: PROF. DR. IR. B.B. BOCK

Voorwoord

Voor u ligt mijn masterthesis. Een onderzoek gehouden onder drie 3 Havo-klassen en vier 3 Mavo-klassen van het Carmelcollege Emmen, te Emmen. Deze masterthesis is geschreven als afsluiting van de Master Culturele Geografie aan de Rijksuniversiteit Groningen, te Groningen. In december 2015 ben ik gestart met deze uitdaging.

Vanaf de start van de masterthesis wist ik ongeveer wat ik wilde onderzoeken. Door verschillende opdrachten voor andere vakken gedurende het collegejaar, ben ik aanraking gekomen met de beleving van het platteland. Na een zoektocht door de literatuur, kwam ik tot het huidige onderwerp: vrijetijdsbesteding op het platteland. In eerste instantie wilde ik meerdere leerjaren en niveaus met elkaar vergelijken. Toen bleek dat dit helaas niet zou lukken, heb ik gekozen voor derdejaars Mavo- en Havoleerlingen. Na een aantal tegenslagen tijdens het proces op het gebied van de tijd, is het toch gelukt dit stuk te presenteren.

Zonder een aantal personen was het schrijven van deze masterthesis niet gelukt. Allereerst wil ik mijn begeleider Prof. Dr. Ir. Bettina Bock bedanken voor haar kritische feedback, tomeloze inzet en altijd wijze raad. Daarnaast wil ik alle betrokken collega's en leerlingen van het Carmelcollege Emmen bedanken voor hun tijd, inzet en medewerking. Zonder hen was dit onderzoek er niet geweest. Als laatste wil ik mijn vriend en familie bedanken. Zonder hen was het een zwaarder proces geweest.

Tot slot wil ik u veel leesplezier wensen.

Joanne van Steinvorn

Abstract

Het leven op het platteland wordt als idyllisch gezien. Plattelandskinderen zijn vrij en groeien op tussen de bossen en de velden. Maar hoe is de beleving van jongeren van het rurale gebied? Door een gebrek aan carrièremogelijkheden, opleidingsmogelijkheden, maar ook voorzieningen, ruilen steeds meer jongeren het rurale gebied om voor het urbane gebied. Is het rurale gebied wel zo idyllisch als het geschetst wordt? In hoeverre voelen jongeren zich nog verbonden aan het rurale gebied? Kunnen zij alles doen wat zij willen op het platteland? Zijn er verschillen naar geslacht of de woonplaats? Aan de hand enquêtes zullen 14-17 jarigen aangeven wat hun beleving is van het rurale gebied waarin zij wonen en of de mogelijkheden tot de besteding van hun vrije tijd van invloed is op de beleving van het platteland. In de huidige tijd spenderen veel jongeren hun vrije tijd met sporten, maar ook met sociale media en vrienden. Voorzieningen voor de besteding van hun vrije tijd, de hoeveelheid voorzieningen en de afstand tot de voorzieningen spelen hierin een belangrijke rol. Hoe groter de afstand tot de mogelijkheid tot de besteding van de vrije tijd is, hoe lager de beleving van het platteland is. Ditzelfde geldt voor de aanwezigheid en hoeveelheid van voorzieningen. Hoe minder voorzieningen er beschikbaar zijn, hoe lager de beleving van het platteland is en hoe lager de tevredenheid over de mogelijkheid tot de besteding van de vrije tijd in de woonplaats.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	1
Abstract	2
1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Leeswijzer	4
2. Theoretisch kader	6
2.1. Sense of place	6
2.2. Jongeren in rurale gebieden	8
3. Methode	12
3.1. Verantwoording jongeren.....	12
3.2. Enquête.....	12
3.3. Ethische overwegingen.....	13
3.4. Reflectie	14
4. Resultaten.....	15
4.1. Tevredenheid besteding van vrije tijd.....	15
4.2. Beleving van het platteland	23
4.3. Invloed vrijetijdsbesteding op beleving platteland	27
5. Conclusie.....	32
6. Discussie en aanbevelingen	35
6.1. Discussie	35
6.2. Aanbevelingen	36
7. Literatuur	37
8. Bijlagen	40
8.1. Bijlage 1 – begeleidende brief voor ouders/verzorgers leerlingen Havo 3	40
8.2. Bijlage 2 – begeleidende brief voor ouders/verzorgers leerlingen Mavo 3	42
8.3. Bijlage 3 – Enquête	44

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Het leven op het platteland wordt door veel mensen als idyllisch gezien (Aitken, 1994, in Tucker et al., 2001). Plattelandskinderen zijn vrij en groeien veilig op tussen de bossen en de velden. Maar voelen jongeren zich wel echt zo veilig en vrij op het platteland? Kunnen zij in hun vrijetijdsbesteding doen wat ze willen? Kunnen zij dat ook doen op de plekken die zij willen?

In verschillende onderzoeken wordt de vrijetijdsbesteding van jongeren in het landelijk gebied onderzocht. Uit het onderzoek van Dahlström (1996) blijkt dat veel meiden het rurale gebied willen verlaten. Jongens blijven achter omdat er in het perifere gebied meerdere toekomst mogelijkheden voor de mannen zijn, op het gebied van werkgelegenheid en recreatie. In de ogen van vrouwen is er weinig toekomstperspectief voor hen in het rurale gebied. De kleine lokale gemeenschap wordt door jongeren vaak als belemmerend ervaren (Ní Laoire, in Glendinning et al., 2003), zowel voor het vinden van een baan, als voor het zien van de wereld. Ook de geringe variatie aan de mogelijkheid tot recreatie in rurale gebieden wordt als belemmerend ervaren (Tucker et al., 2001).

Er zijn meerdere wetenschappelijke onderzoeken gedaan waarin de mogelijkheden van het platteland en de vrijetijdsbesteding van jongeren wordt onderzocht. Opvallend is echter dat deze onderzoeken nog niet in Nederland zijn uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt getracht te onderzoeken hoe de vrijetijdsbesteding van jongeren is op het platteland in Nederland en of dit aansluit bij de resultaten van bestaande internationale wetenschappelijke onderzoeken. Naar aanleiding hiervan zijn de volgende onderzoeksvragen ontstaan:

In hoeverre zijn jongeren tevreden met de mogelijkheden tot vrijetijdsbesteding op het platteland en welke factoren spelen daarbij een rol?

- Hoe besteden jongeren hun vrije tijd?
- Hoe beleven jongeren het platteland?
- In hoeverre is vrijetijdsbesteding van invloed op de positieve, dan wel negatieve, beleving van het platteland?
- Zijn er verschillen zichtbaar aangaande het geslacht?

1.2. Leeswijzer

Deze masterthesis zal beginnen met de inleiding. Hierin wordt de aanleiding voor de keuze van dit onderzoek beschreven. Naar aanleiding van deze keuze is de probleemstelling geformuleerd, met achtereenvolgens de hoofdvraag en deelvragen. In het tweede hoofdstuk *Theoretisch Kader* zullen de relevante theorieën besproken. Na het tweede hoofdstuk zal de methode van dataverzameling worden beschreven. Op welke manier zijn de gegevens verzameld? In het hoofdstuk *resultaten*

worden naar aanleiding van de relevante literatuur en de verzamelde gegevens de resultaten gepresenteerd. Aansluitend zult u de conclusies van dit onderzoek treffen, waarbij ook antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag. Na de literatuurlijst volgt het laatste hoofdstuk van dit onderzoek, de bijlagen. Hier staan alle data verzamelinginstrumenten.

2. Theoretisch kader

Van de ruim 16 miljoen inwoners in Nederland woont het grootste deel van de Nederlandse bevolking in urbaan gebied. Ruim 6,2 miljoen Nederlanders woont in ruraal gebied (CBS, 2015). De vraag is echter of het ruraal wonen ook door jongeren gewaardeerd wordt? Zeker met het oog op hun vrijetijdsbesteding.

Australische en andere internationale studies, zoals uit Noorwegen, zijn het erover eens dat de ervaringen van jongeren per plaats divers zijn en sterk beïnvloed worden door hun eigen interpretaties van hun sociale en culturele omgeving (Lee et al., 2009). Hierbij werd geconcludeerd dat de jongeren die op dezelfde locatie op het platteland wonen, verschillende opvattingen kunnen hebben over de wereld om hen heen, maar ook verschillende belevingen hebben van hun *sense of place* (Lee et al., 2009).

2.1. Sense of place

In dit onderzoek staat de beleving van jongeren van het platteland in relatie tot de mogelijkheid tot de vrijetijdsbesteding centraal. Het gaat hierbij om een subjectieve ervaring van een plaats en de interpretatie daarvan. Dit is enerzijds individueel, en verschilt naar verwachting tussen jongeren, maar anderzijds sociaal en iets dat in interactie gebeurt, waarbij 'peers' naar verwachting een belangrijke rol spelen, evenals de verwachtingen die de maatschappij aan jongeren stelt. Om *sense of place* goed te kunnen beschrijven, is het noodzakelijk om eerst het ontstaan van 'place' te beschrijven. Hierna zal *sense of place* verder onderzocht worden aan de hand van diverse onderzoeken uit de hele wereld. Als laatste zal er worden ingezoomd op de vrije tijd van jongeren. Hierbij wordt ook ingegaan op de verschillen aangaande het geslacht.

Theorieën over *sense of place* zijn belangrijk binnen dit onderzoek, omdat de plekken waar mensen verhalen met elkaar delen en waar kinderen spelen belangrijk worden, vanwege de sociale betekenis voor deze mensen. Deze verhalen en betekenissen kunnen zich beperken tot een kleine lokale gemeenschap, of tot een veel groter wereldwijd netwerk. Deze verhalen en betekenissen kunnen door de tijd veranderen.

'Place' kan op twee manieren worden belicht. Enerzijds kan *place* worden gezien als een sociaal geconstrueerde plaats. Anderzijds kan *place* worden gezien als een fysieke locatie. Volgens Vanclay (2008) kan *place* worden opgevat als een plaats die betekenis gekregen heeft, een sociaal geconstrueerde plaats. De plek refereert aan de betekenis die gegeven is aan een locatie. Hierbij kunnen de biofysische karakteristieken belangrijk zijn voor het leggen van een fundament van persoonlijke betekenis. Bezienswaardigheden en herkenningspunten in het landschap kunnen bijdragen aan de *sense of place*. Deze punten vormen een beeld waar de symbolische betekenis aan

kan worden toegeschreven. Plekken waar mensen verhalen met elkaar delen en waar kinderen spelen worden belangrijk, vanwege de sociale betekenis voor deze mensen. Deze betekenis kan zich verder ontwikkelen, doordat mensen meerdere ervaringen opdoen bij dezelfde plaats. Het type ervaring is bepalend in de betekenis, maar ook hoe belangrijk de betekenis is. Een plaats is dus het samenkomen van verschillende werelden (Vanclay, 2008). Elke plaats op aarde is een gebied van betekenis, door verhalen en gedeelde herinneringen. De plaats is de plek die belangrijk is voor iemand (Vanclay, 2008). Het ontbreken van een naam bij een plek, komt in deze geest overeen met de afwezigheid van plaats (Relph, 2008).

Devine-Wright (2009) omschrijft place als een specifieke locatie, welke verschilt van verwante begrippen als 'ruimte' en 'omgeving' in het beschrijven van de fysieke aspecten. Hierbij wordt de verscheidenheid aan betekenissen en emoties bij een plek niet in acht genomen. Binnen de omschrijving van place worden de fysieke en ruimtelijke contexten gezien, die meer zijn dan louter achtergronden, welke sociale en psychologische aspecten verklaren.

In plaats van het zien van place als homogene entiteiten, die in de context van mondialisering wordt gehandhaafd, ziet Massey (1994) place als een set van sociale relaties, welke gekoppeld zijn aan netwerken die de ruimte en schaal kruisen. Door de mondialisering, zijn sociale relaties uitgestrekter dan ooit tevoren, en hebben mensen meer contacten op grotere schaal, dan op lokale schaal. Een resultaat hiervan is volgens Massey (1994), de toenemende onzekerheid over wat we bedoelen met plaatsen en hoe we met plaatsen in verband staan. Kan met de visie op bewegingen en vermenging over de hele wereld, het gevoel bij een lokale plaats behouden blijven? Het idee van een homogene gemeenschap wordt afgespiegeld tegen de huidige versnippering en verstoring, als gevolg van mondialisering. Desondanks zijn geeft dit wel aanleiding om op zoek te gaan naar een homogene gemeenschap, waarin hetzelfde gevoel wordt gedeeld of waarbij wordt gezocht naar een sense of place.

Het toekennen van betekenis aan een plaats oftewel: making a place, is een proces waarbij de ruimte getransformeerd wordt in een plaats op individueel niveau. Hierbij kan een negatieve plaats omgezet worden in een positieve plaats. Dit geeft aan dat de manier waarop mensen denken over een bepaalde plaats, kan veranderen en kan verschillen. Deze verandering kan ontstaan doordat er fysiek wijzigingen plaats vinden op deze plek. Omdat place making zowel een individueel proces, als collectief proces is, kan de verandering ook plaatsvinden als er meerdere betekenissen elkaar overlappen. Dit maakt een plaats dynamisch (Vanclay, 2008). De verandering die plaats kan vinden bij een plaats, kan gevolgen hebben voor de betekenis bij de plaats: sense of place. Sense of place komt

tot stand door te zien, te horen, te ruiken, te bewegen, iets aan te raken en de verbeelding te combineren (Relph, 2008).

Volgens Relph (2008) zijn er twee zeer belangrijke kwalificaties met betrekking tot de verantwoordelijkheid voor het toekennen van betekenis aan een plaats. Als eerste gaat het om de bijdrage aan de sociale- en ecologische verantwoordelijkheid voor sense of place. De personen met de positieve beleving, zullen die verantwoording eerder dragen dan personen die een negatieve sense of place hebben. Omdat zij een negatieve sense of place hebben, kunnen deze mensen kunnen zich uitgesloten voelen. Het belang dat Relph (2008) beschrijft, is het respect voor de verschillen tussen plaatsen en verschillende senses of place.

Als tweede beschrijft Relph (2008) de veranderingen door de tijd. Sense of place verandert in de tijd. Het verschil tussen het leven begin 1900 en nu is groot. Moderne communicatiemiddelen zorgen ervoor dat wij ons als mensen in een groter verband plaatsen. We leggen grotere afstanden af. Dit heeft invloed op onze sense of place. Begin 1900 kende de dorpsbewoners de velden en het bos als hun broekzak, nu maken we gebruik van GPS en internet om de andere kant van de wereld te kunnen zien. Bijzondere plaatsen liggen verspreid over de hele wereld, waar vroeger de bijzondere plaatsen zich rondom het dorp bevonden. Dit betekent dat de diepte van de betekenis oppervlakkiger is geworden. Dat wil niet zeggen dat het een gebrekkig sense of place is. Het verschilt van de sense of place begin 1900.

Sense of place geeft inzicht in sociale relaties tussen individuen op plekken waar symbolische betekenissen aan toe kunnen worden geschreven. Plekken waar mensen verhalen met elkaar delen en waar kinderen spelen worden belangrijk, vanwege de sociale betekenis voor deze mensen. Dit kan jongeren helpen een keuze te maken de gemeenschap te verlaten, of in de gemeenschap te blijven. Daarnaast kan dit helpen bij de beleving van het platteland. Hoe meer sociale betekenis een plek voor een jongere heeft, des hoger zal de beleving van het platteland zijn.

2.2. Jongeren in rurale gebieden

In dit deelhoofdstuk zal worden ingegaan op de beperkingen en de mogelijkheden voor jongeren in het landelijk gebied. Waarom verlaten zoveel jongeren het landelijk gebied? Wat zou een reden kunnen zijn om het landelijk gebied niet de rug toe te keren?

Een reden om in de gemeenschap te blijven zou sense of place kunnen zijn. Sense of place wordt geassocieerd met jongeren die in hun rurale gemeenschap willen blijven. De jongeren zullen eerder in hun gemeenschap blijven, als zij sterke wortels in de gemeenschap hebben (Thissen et al., 2010). Je hebt je wortels in de gemeenschap als de familie is geboren en getogen in de gemeenschap. Hoe

dieper de wortels geworteld zijn in de gemeenschap, des te kleiner de kans is dat de jongere de gemeenschap verlaat (Jamieson, 2000).

Ook Ní Laoire (2000, in Glendinning, 2003) beschrijft de migratie van jongeren, van ruraal naar urbaan gebied. Ní Laoire (2000, in Glendinning, 2003) geeft hiervoor meerdere motieven. Allereerst is het voor de jongeren onmogelijk om het gekozen carrière pad te volgen. Een ander motief is het willen zien van de wereld. De kleine lokale gemeenschap wordt als beperkend ervaren door de jongeren. Daarnaast is ligt voor veel jongeren een migratie voor de hand, om financiële onafhankelijkheid op te bouwen. Dit kan in de meeste gevallen niet in het rurale gebied.

Volgens Aitken (1994, in Tucker et al., 2001) wordt het leven op het platteland als idyllisch gezien. Plattelandskinderen zijn vrij en groeien op tussen de bossen en de velden. Maar hoe is de beleving van het rurale gebied? Het platteland biedt de ruimte om te spelen. Jongeren hebben op het platteland, in vergelijking met jongeren in de stad, een grotere vrijheid om te kunnen spelen en hangen. In de toekomst kunnen jongeren er een ruime woning betrekken, welke dicht bij de natuur ligt. Daarnaast wordt het platteland geassocieerd met veiligheid, vrede en gemeenschappelijkheid, iedereen kent iedereen (Kuhmonen et al., 2016). Deze ruimte wordt echter ook als een nadeel ervaren. Door de kleine ruimte is er een grotere sociale controle van ouders en andere volwassenen. Met name de meiden voelen zich hierdoor gecontroleerd (Tucker et al., 2001).

Uit het onderzoek van Dalhström (1996) blijkt dat er meer vrouwen het rurale gebied achter zich laten om zich te vestigen in urbaan gebied. De keuze om het rurale gebied achter te laten wordt gemaakt, omdat er minder carrièremogelijkheden zijn voor de vrouwen in Noorwegen (Dalhström, 1996). De reden voor het vertrek van meer vrouwen, heeft te maken met de mannelijke perspectieven en activiteiten die het rurale gebied de mannen biedt. Dit is terug te zien in de vrijetijdsbesteding van de mannen in het rurale gebied in Noorwegen. Een groot aandeel van de mannelijke jeugd besteedt in zijn vrije tijd graag aandacht aan het cruisen door de omgeving op een gemotoriseerd voertuig. De vrouwen ervaren echter weinig tot geen interessante mogelijkheden voor hun vrijetijdsbesteding. Zij vinden de keuze in het rurale gebied te beperkt. Vrouwen ervaren in deze zin meer beperkingen van het wonen in ruraal gebied.

Niet alleen voor jonge vrouwen is de toegang tot bepaalde activiteiten beperkt, ook jongeren uit rurale gebieden worden uitgesloten van toegang tot beschikbare sportclubs en faciliteiten, zoals zwemmen en golf (Tonts, 2005). Dit is het gevolg van factoren, zoals culturele kennis en economisch kapitaal (Tonts, 2005). Volgens Giddings en Yarwood (2005) zijn niet alleen de materiële voorzieningen van invloed op de ervaring van jongeren in rurale gebieden, maar ook de culturele opvattingen hebben invloed op het gebruik van de openbare ruimte. Betekenissen van lichamelijke activiteiten zijn

in het leven van jongeren gekoppeld aan sense of place. Voor sommige vrouwen is de gender cultuur op het platteland van invloed op hun betekenis van de lichamelijke activiteiten, en dus ook van hun deelname (Lee et al., 2009).

Een dorp heeft weinig voorzieningen. Hierdoor zijn de jongeren in een dorp op elkaar aangewezen. Er is voldoende ruimte om met elkaar rond te hangen in het dorp (Tucker et al., 2001). Naar aanleiding van het geslacht zijn er verschillen zichtbaar in het gebruik van de rurale ruimte. Volgens Tucker et al. (2001) gebruiken jongens de ruimte om te sporten en om rond te hangen. Meiden gebruiken de ruimte om te kletsen. Door het gebrek aan voorzieningen in een dorp kan er wrijving ontstaan tussen verschillende groepen jongeren. Het maatschappelijk eigendom van een hangplek, het geslacht en de verschillen in leeftijd kunnen de oorzaak zijn van de ontstane wrijving (Tucker et al., 2001). Als gevolg van het maatschappelijk eigendom en de verschillen in leeftijd, kan er uitsluiting optreden.

Niet alleen maatschappelijk eigendom, het geslacht en verschillen in leeftijd kunnen uitsluiting opleveren, ook welvaart heeft invloed op de beleving van het leven in ruraal gebied (Matthews et al., 2000). Jongeren die uit minder welvarende gezinnen komen, voelen zich losgemaakt van het leven in het dorp. Deze jongeren voelen zich vervreemd van het dorp, omdat hun ambities niet haalbaar zijn op lokaal niveau. Dit kan ontstaan door een gebrek aan verstrekking van de nodige diensten, zoals openbaar vervoer. Bovendien voelen zij zich niet autonoom genoeg door sociaal ruimte in te nemen. Dit ligt in de ogen van deze jongeren gevoelig bij de volwassenen binnen de gemeenschap (Matthews et al., 2000).

Volgens Glendinning et al. (2003) is het platteland voor kinderen een goede plek om op te groeien. Jongeren kunnen hier in veiligheid opgroeien, zonder dat zij door de sociale problemen uit urbaan gebied worden belaagd. Door dit onbezorgde leven zijn er volgens Glendinning et al., is het welzijn van de jongeren in ruraal gebied beter, in vergelijking met jongeren die wonen in urbane gebieden.

De levensfase waar jongeren inzitten is volgens Pronovost (2013, in Roullet et al., 2014) geschikt voor het ontdekken van nieuwe belangen in de vrije tijd. Hierbij leren de jongeren hun persoonlijke waarden en normen te ontwikkelen. De tijd van jongeren bestaat uit een vijftal onderdelen (David, 2010, in Roullet et al., 2014). Het eerste onderdeel van het tijdsbestek is tijd voor onderwijs. Deze wordt gevolgd door vrije- en recreatie tijd. Een derde onderdeel van het tijdsbestek zijn de sociale netwerken. Het vierde onderdeel van het tijdsbestek is de persoonlijke tijd. Het laatste deel onderdeel van het tijdsbestek is de fysiologische tijd.

De meest voorkomende invulling van de vrije tijd van jongeren is sport of een culturele activiteit (David, 2011, in Roult et al., 2014). Naar mate de jongeren ouder worden verandert de invulling van de vrije tijd. De adolescenten kiezen voor minder gestructureerde activiteiten en het internet vormt een belangrijke communicatiebron (Roult et al., 2014).

In het kort wordt er door meerdere onderzoekers de migratie van landelijk gebied naar het stedelijk gebied beschreven. Omdat er voor jongeren minder perspectieven zijn als het gaat om hun carrière, verlaten steeds meer jongeren het landelijk gebied. Ook steeds meer vrouwen laten het landelijk gebied achter zich. Een belangrijke oorzaak hiervoor is de gelimiteerde mogelijkheid tot besteding van de vrije tijd. Een dorp heeft weinig voorzieningen, waardoor de jongeren op elkaar zijn aangewezen. Desondanks zou het platteland een goede plek zijn voor jongeren om op te groeien. Jongeren kunnen hier in veiligheid en in de ruimte opgroeien. Dit zou een reden kunnen zijn om op het platteland te blijven wonen. Zou sense of place er ook voor kunnen zorgen dat de jongeren op het platteland blijven wonen? Hoe dieper de wortels in de gemeenschap geworteld zijn, des te kleiner de kans dat de jongere het platteland definitief de rug toekeert.

Aan de hand van de literatuur komen een aantal belangrijke kenmerken naar voren, die belangrijk zijn binnen dit onderzoek. Voor de beleving van het platteland zijn het geslacht, de woonplaats en sense of place belangrijke factoren. De familie en de wortels in de gemeenschap van de jongere spelen een rol in de keuze het platteland te verlaten. Voor de tevredenheid over de mogelijkheid tot de vrijetijdsbesteding is ook het geslacht en de woonplaats belangrijk. Een andere belangrijke factor die meegenomen wordt zijn de voorzieningen voor de invulling van de vrije tijd. Kan de jongere doen wat hij of zij leuk vindt? Of moet de jongere daar nog een bepaalde afstand voor afleggen?

3. Methode

3.1. Verantwoording jongeren

De term jongeren krijgt voor het eerst vorm in de 18^e eeuw. Locke en Rousseau zijn belangrijk geweest in het tot stand komen van de term (Van Der Wal et al., 2008). De term wordt hedendaags beschreven als *“the segment of the population classified as ‘youth’ is between childhood and the end of adolescence”* (Pronovost, Tessier, and Vigeant, 2005, geciteerd in Roult et al., 2014, p.253). De term wordt door UNESCO (2015) aangevuld met: *“a period of transition from the dependence of childhood to adulthood’s independence and awareness of our interdependence as members of a community”*. De Verenigde Naties (2013) vult de term aan door leeftijden toe te voegen. Voor statistische doeleinden wordt de jeugd gedefinieerd als personen tussen 15 en 24 jaar. In tegenstelling tot de Verenigde Naties (2001) en UNESCO (2015) gebruikt CSA TMO Group (2000, in Roult et al., 2014) een andere standaard. Als een persoon tussen de 14 en 17 jaar oud is, is er sprake van een jongere. Zodra de jongere 18 jaar wordt, is er sprake van een ‘jong volwassene’. Ondanks de verschillende benaderingen wordt de jeugd binnen dit onderzoek gedefinieerd als tussen 14 en 17 jaar oud.

Voor de beantwoording van de hoofdvraag en deelvragen zal ik mijn informatie verzamelen bij mijn werkgever. Ik ben werkzaam als aardrijkskundedocent op het Carmelcollege in Emmen. Ik geef hier les aan de eerste-, tweede-, derde- en vierdeklassers. De derdeklassers zullen als respondenten dienen in dit onderzoek, zij vallen binnen de leeftijdscategorie zoals eerder is vastgesteld.

Er is gekozen voor de regio Emmen, omdat Emmen op dit moment een krimpregio is. Meerdere jongeren verlaten de regio om elders te gaan wonen of studeren. Binnen dit onderzoek wordt onderzocht of de jongeren tevreden zijn met de vrijetijdsbesteding op het platteland en of dit van invloed is op de gehechtheid aan het platteland. Wellicht kan dit een rol spelen in de beslissing op het platteland te blijven of het platteland te verlaten.

3.2. Enquête

Binnen dit onderzoek zal bij alle 13-17 jarigen van het Carmelcollege in Emmen een enquête worden afgenomen. Met het afnemen van de enquêtes wordt inzicht verkregen in sociale trends, processen, waarden en houdingen. Er is gekozen voor het afnemen van enquêtes, omdat enquêtes geschikt zijn voor het onderzoeken van individuele opvattingen. (Cliffard et al., 2012). Daarnaast kan er middels een enquête een grotere groep respondenten worden benaderd. Dit komt de betrouwbaarheid van het onderzoek ten goede. De enquêtes zullen afgenomen worden, onder leiding van de onderzoeker. De enquête zal worden geanalyseerd aan de hand SPSS.

Er is een digitale enquête verstrekt aan de leerlingen uit 3 Havo en 3 Mavo. De enquête bestaat uit 18 vragen. De enquête bestaat hoofdzakelijk uit gesloten vragen met meerdere

antwoordcategorieën. Er is, in overleg met de schoolleiding, bewust gekozen voor een digitale enquête. Om de enquête zo efficiënt af te nemen is hiervoor gekozen. Om toch zo veel mogelijk leerlingen te bereiken is de enquête afgenomen tijdens een lesuur, onder leiding van een docent.

3.3. Ethische overwegingen

De enquête is digitaal verspreid onder de respondenten. Dit is in overeenstemming met het bestuur van het Carmelcollege Emmen gebeurd. Er is sprake van minderjarige respondenten. Daarom is het van belang dat ouders voorafgaand aan de afname van de enquête op de hoogte zijn gesteld. Hierbij hebben ouders een duidelijk beeld gekregen van het onderzoek. Aan de hand hiervan hebben zij een keuze kunnen maken over de deelname van hun zoon of dochter. Ethisch gezien is het van belang dat de ouders, direct of indirect, toestemming geven om hun minderjarig kind deel te laten nemen. Om deze reden is er vanuit de schoolleiding van het Carmelcollege Emmen een brief verstuurd naar alle ouders en verzorgers van de minderjarige kinderen. Als ouders bezwaar hebben, kunnen zij dit aangeven middels een e-mail naar de onderzoeker te sturen. In deze brief wordt duidelijk beschreven dat de gegevens van de kinderen anoniem verwerkt zullen worden. Na de verstrekking van de brief, is er geen bezwaar ingediend door ouders. Dat betekent dat alle ouders toestemming hebben gegeven voor deelname aan de enquête. Aan het einde van de enquête is er ruimte voor het achterlaten van een e-mailadres. Als de respondent deze heeft achtergelaten, zal er een terugkoppeling plaats vinden richting de respondenten. Als de respondenten geen e-mailadres hebben achtergelaten, ontvangen zij geen terugkoppeling van de resultaten.

Bij de benadering van de respondent wordt er rekening gehouden met de positie van de onderzoeker. De onderzoeker is docent op de school, waar de enquêtes zullen worden verspreid onder de leerlingen. De onderzoeker geeft de meeste van de leerlingen zelf les, waardoor de onderzoeker veel leerlingen kent.

Na afloop van de afname van de enquête kwam naar voren dat respondenten hun e-mailadres hebben ingevuld. Hierin kwamen de namen van de respondenten terug. Dit was een keuze van de respondent, maar kan de anonimiteit van de respondenten wel schaden. Er is voor gekozen om deze mogelijkheid voor de respondent te behouden. Daarnaast is er getracht in het verdere onderzoek niet na te gaan wie welke antwoorden heeft gegeven op de vragen. Om dit te bewerkstelligen zijn alle e-mailadressen uit het bestand verwijderd. Deze adressen zijn voor latere terugkoppeling in een los bestand geplaatst. Hier is bewust voor gekozen, om onbevooroordeeld te blijven. De gegevens zijn niet met derden gedeeld. Hierdoor kan de anonimiteit gewaarborgd blijven.

De enquête is naar alle 3 Havo en 3 Mavo leerlingen verstuurd. Het gaat in totaal om 216 leerlingen. Van de 216 leerlingen hebben 185 leerlingen de enquête ingevuld. De overige 31 leerlingen

waren door afwezigheid niet in staat de enquête in te vullen. Alle 185 respondenten hebben alle vragen ingevuld.

3.4. Reflectie

Naar aanleiding van het proces van dataverzameling en het proces van schrijven, zijn er een aantal kritische verbeterpunten naar voren gekomen. Het eerste verbeterpunt is het consistent afnemen van enquêtes. Bij het verzamelen van de gegevens zijn alle enquêtes digitaal afgenomen. Echter, de onderzoeker was niet bij alle afnames aanwezig. In sommige gevallen hebben collega's van de onderzoeker de afname van de enquête begeleid.

Bij de laatste vraag van de enquête kunnen de respondenten opmerkingen en aanvullingen plaatsen. De meest voorkomende opmerking ging over Emmen en het platteland. Volgens de respondenten is Emmen geen platteland. Echter, Emmen ligt in ruraal gebied en valt hierdoor onder het platteland. Dit is echter niet vermeld in de enquête of op een andere wijze aan de respondenten uitgelegd. Het kan zo zijn dat dit invloed heeft gehad op de interpretatie van de enquête door de respondenten. Dit zou invloed kunnen hebben op de resultaten. Bij een volgende enquête over dit onderwerp, zou er een uitleg over de ligging van de plaats toegevoegd moeten worden. Op deze manier wordt er duidelijkheid gegeven

Tot slot is de selectie van de respondenten een aandachtspunt voor een volgend onderzoek. Er heeft een selectie plaats gevonden op één middelbare school in Emmen. Hierdoor ontstaat er een klein onderzoeksgebied. In de toekomst zou het beter zijn als er verschillende gradaties van landelijkheid worden meegenomen in het onderzoek, waarbij de selectie van de respondenten uit meerdere gebieden zal worden uitgevoerd.

4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de gegevens die verkregen zijn door middel van enquêtes geanalyseerd en verheven tot bruikbare informatie. Om bruikbare informatie te krijgen, is er gebruik gemaakt van statistische analyse en zijn er meerdere regressie analyses uitgevoerd. De resultaten worden in verschillende tabellen weergegeven. Deze informatie is op basis van de deelvragen van dit onderzoek geordend. Als eerste worden de resultaten van de vrijetijdsbesteding van jongeren beschreven. Hierbij wordt ingegaan op verschillen aangaande het geslacht en de woonplaats. Vervolgens wordt de beleving van het platteland van de jongeren beschreven. Ook hier wordt ingegaan op verschillen aangaande het geslacht en de woonplaats. Als laatste wordt de samenhang tussen de vrijetijdsbesteding en de beleving van het platteland beschreven.

4.1. Tevredenheid besteding van vrije tijd

Om informatie te verzamelen, is er een enquête afgenomen onder 216 leerlingen uit 3 Mavo en 3 Havo verspreid. Van de 216 leerlingen hebben 185 leerlingen de enquête ingevuld. Van de 185 respondenten is 46,7% man en 53,6% is vrouw. De meerderheid van de respondenten is vrouw.

<i>Geslacht</i>	<i>Aantal</i>	<i>Percentage</i>
Man	86	46,7%
Vrouw	99	53,6%
Totaal:	185	100%

Tabel 1: Verdeling geslacht

Zoals te zien is in tabel 2 woont van de 185 respondenten 50,8% in Emmen. De overige 49,2% woont in de omgeving van Emmen. Dat betekent dat zij in een dorp in de omgeving van Emmen wonen. Hieruit blijkt dat er meer respondenten in Emmen wonen.

<i>Woonplaats</i>	<i>Aantal</i>	<i>Percentage</i>
Emmen	94	50,8%
Omgeving Emmen	91	49,2%
Totaal:	185	100%

Tabel 2: Verdeling woonplaats respondenten

Maar hoe is de verdeling van de respondenten over de woonplaats als er gekeken wordt naar het geslacht? Tabel 3 laat zien dat van 86 mannelijke respondenten 50,6% in Emmen woont. Dat betekent dat 49,4% van de mannelijke respondenten in de omgeving van Emmen woont. Van de 99 vrouwelijke respondenten woont 51,5% in Emmen. De overige 48,5% van de vrouwelijke respondenten woont in de omgeving van Emmen.

<i>Woonomgeving</i>	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>
Emmen	50,6%	51,5%
Omgeving Emmen	49,4%	48,5%
Totaal:	100%	100%

Tabel 3: Verdeling woonplaats naar geslacht

In dit deelhoofdstuk staat de vraag over de tevredenheid over de besteding van de vrije tijd van jongeren centraal. Om dit te onderzoeken zijn er in de enquête meerdere vragen gesteld met betrekking tot de vrijetijdsbesteding van jongeren. Een van de vragen die gesteld is in de enquête, is wat de invulling van de vrije tijd van jongeren is.

<i>Invulling vrije tijd</i>	<i>N</i>	<i>Percent</i>
Sporten	151	22,6%
Met vrienden zijn	154	23,1%
Shoppen	73	10,9%
Gamen	78	11,7%
Social media	129	19,3%
Stappen	83	12,4%
Totaal		100%

Tabel 4: Invulling vrije tijd jongeren

Uit onderzoek van David (2011, in Roult et al., 2014) blijkt dat de meest voorkomende invulling van de vrije tijd van jongeren sporten is. Zoals te zien is in tabel 4, komt dit uit de enquête naar voren. Van de 185 respondenten geven 151 respondenten aan dat sporten een belangrijke invulling van de vrije tijd is. Echter is het niet de meest voorkomende invulling van de vrije tijd zoals David stelt (2011, in Roult et al., 2014). In dit onderzoek zijn de vrienden en het samenkomen met vrienden de belangrijkste invulling van de vrije tijd van jongeren. Vrienden zijn in de vorm van social media een belangrijke invulling van de vrije tijd. 19,3% van de respondenten vult zijn of haar vrije tijd in met social media.

Uit onderzoek van Dalhström (1996) blijkt dat mannen in het rurale gebied van Noorwegen hun vrije tijd anders besteedt dan vrouwen hun vrije tijd besteden in het rurale gebied. Om te onderzoeken of hetzelfde geldt voor de Nederlandse respondenten is er aan de respondenten gevraagd hoe zij hun vrije tijd invullen. Hierbij konden de respondenten uit meerdere antwoordmogelijkheden kiezen, waarbij ze meerdere antwoorden konden geven. In tabel 5 is terug te zien dat de mannelijke respondenten hun vrije tijd anders invullen dan de vrouwelijke respondenten hun vrije tijd invullen. Zo geeft 77,9% van de mannelijke respondenten aan te gamen in hun vrije tijd. Slechts 12,1% van de vrouwen heeft te kennen gegeven te gamen in hun vrije tijd. Ook op het gebied van sociale media is er een verschil zichtbaar aangaande het geslacht. 58,1 % van de mannelijke respondenten vult hun vrije tijd in met sociale media, tegenover 81,8% van de vrouwelijke respondenten. Daarnaast is met vrienden zijn voor de vrouwelijke respondenten een goede invulling van de vrije tijd. Met 91,1% is met vrienden zijn de meest voorkomende invulling van de vrije tijd onder de vrouwelijke respondenten, tegenover 73,3% van de mannelijke respondenten. Naast het gamen, is er een groot verschil zichtbaar tussen de beide seksen op het gebied van shoppen. Slechts 9,3% van de mannelijke respondenten geeft aan in zijn vrije tijd te shoppen, tegenover 67,7% van de

vrouwelijke respondenten. Op basis van de gegevens uit tabel 5 kan er worden gesteld, dat er inderdaad een verschil zichtbaar is tussen de seksen op het gebied van de invulling van de vrije tijd. Voor mannelijke respondenten is gamen een veel voorkomende invulling van de vrije tijd, tegenover shoppen en met vrienden zijn onder de vrouwelijke respondenten. Dit bevestigt zowel de uitkomsten van het onderzoek van Dalhström (1996), waarin de besteding van jongeren verschilt als het gaat om geslacht, als het onderzoek van Roult et al. (2014), waarin beschreven wordt dat sporten een van de meest voorkomende invulling van de vrije tijd is. Uit de afgenomen enquête blijkt dit ook. Zowel de mannelijke respondenten, 80,2%, als de vrouwelijke respondenten, 82,8%, geven aan dat sport een invulling is van de vrije tijd.

<i>Invulling vrije tijd</i>	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>
Sporten	80,2%	82,8%
Met vrienden zijn	73,3%	91,1%
Shoppen	9,3%	67,7%
Gamen	77,9%	12,1%
Sociale media	58,1%	81,8%
Stappen	34,9%	56,6%

Tabel 5: Invulling vrije tijd naar geslacht

Nu blijkt dat de mannelijke respondenten en de vrouwelijke respondenten hun vrije tijd op een grotendeels andere manier invullen, is het van belang om te onderzoeken of de respondenten de mogelijkheden van het besteden van hun vrije tijd hetzelfde waarderen. Om dit te onderzoeken wordt het gemiddelde cijfer berekend welke de respondenten hebben gegeven voor de mogelijkheden tot de besteding van hun vrije tijd. Hieruit blijkt dat de 185 respondenten de mogelijkheden tot besteding van hun vrije tijd waarderen met een 6,92. Omdat er op basis van het geslacht verschillen zichtbaar zijn in de invulling van de vrije tijd, wordt er ook een gemiddeld cijfer berekend op basis van het geslacht.

<i>Respondenten</i>	<i>Gemiddeld cijfer mogelijkheid tot besteding vrije tijd</i>
185	6,92

Tabel 6: Waardering mogelijkheid tot besteding vrije tijd.

Uit de berekening blijkt dat de mannelijke respondenten de mogelijkheden tot besteding van hun vrije tijd hoger waarderen dan de vrouwelijke respondenten. Zoals te zien is in tabel 7, waarderen de mannelijke respondenten de mogelijkheden tot de besteding van hun vrije tijd met een 7,12 gemiddeld, tegenover een 6,76 gemiddeld van de vrouwelijke respondenten. Een verklaring voor het verschil in waardering zou een gebrek aan interessante mogelijkheden voor de vrije invulling van de vrije tijd van de vrouwelijke respondenten. Volgens Dalhström (1996) vinden de vrouwelijke respondenten de keuze voor de invulling van hun vrije tijd, maar ook carrièremogelijkheden, in het

landelijk gebied te beperkt. Op deze manier ervaren vrouwen meer beperkingen van het landelijk gebied dan de mannen.

<i>Geslacht</i>	<i>Gemiddeld cijfer mogelijkheid tot besteding vrije tijd</i>
Man	7,12
Vrouw	6,76
Totaal	6,92

Tabel 7: Waardering mogelijkheid tot besteding vrije tijd naar geslacht

Om te onderzoeken of vrouwen inderdaad meer beperkingen ervaren van het wonen in het landelijk gebied, worden de uitkomsten op de vraag, van zowel de mannelijke als de vrouwelijke respondenten, of de respondenten alles kunnen doen in hun woonplaats als het gaat om de invulling van de vrije tijd, met elkaar vergeleken.

<i>Geslacht</i>	<i>De respondent kan doen wat hij/zij leuk vindt in de eigen woonplaats.</i>	
	<i>Ja</i>	<i>Nee</i>
Man	37,2%	9,1%
Vrouw	32,4%	21,3%
Totaal	69,6%	30,4%

Tabel 8: Mogelijkheden tot besteden vrije tijd naar geslacht

Zoals in tabel 8 te zien is, is er een verschil zichtbaar tussen de mannelijke respondenten en de vrouwelijke respondenten. 21,3% van de vrouwelijke respondenten geeft aan niet alles te kunnen doen in haar woonplaats wat zij leuk vindt, tegenover slechts 9,1% van de mannelijke respondenten. Ontbreken er volgens de respondenten dan voorzieningen?

<i>Geslacht</i>	<i>Er ontbreken voorzieningen in de eigen woonplaats voor het invullen van de vrije tijd</i>	
	<i>Ja</i>	<i>Nee</i>
Man	16,2%	30,2%
Vrouw	27,2%	26,4%
Totaal	43,4%	56,6%

Tabel 9: Ontbreken voorzieningen naar geslacht

Tabel 9 laat zien dat 43,4% van de respondenten vindt dat er voorzieningen ontbreken. Met name de vrouwelijke respondenten geven aan dat er voorzieningen ontbreken. Een meerderheid van de vrouwelijke respondenten geeft aan dat er voorzieningen ontbreken. Sterker nog, het percentage vrouwelijke respondenten dat denkt dat er voorzieningen ontbreken ligt hoger dan het percentage vrouwelijke respondenten dat denkt dat er geen voorzieningen ontbreken. De mannelijke respondenten laten iets anders zien. Een meerderheid van de mannelijke respondenten heeft te kennen gegeven dat er geen sprake is van het ontbreken van voorzieningen. Omdat er volgens een meerderheid van de vrouwelijke respondenten voorzieningen ontbreken, zou dit betekenen dat

vrouwen gemiddeld een langere afstand afleggen voor de invulling van hun vrije tijd dan de mannelijke respondenten. Tabel 10 laat zien dat 14% van de vrouwelijke respondenten tussen de 11 en 25 kilometer gemiddeld afleggen voor de invulling van hun vrije tijd, tegenover slechts 7% van de mannelijke respondenten. Dit geeft aan dat de vrouwen minder interessante mogelijkheden zien voor hun vrijetijdsbesteding (Dalhström, 1996).

Geslacht	Gemiddelde afgelegde afstand voor invulling vrije tijd	
	0 – 10 kilometer	11 – 25 kilometer
Man	39,5%	7,0%
Vrouw	39,5%	14,0%
Totaal	79%	21%

Tabel 10: gemiddelde afgelegde afstand voor invulling vrije tijd naar geslacht

Aan de hand van het geslacht zijn er verschillen zichtbaar over zowel de invulling van de vrije tijd, de mogelijkheid tot de besteding van de vrije tijd in de eigen woonplaats, als de tevredenheid over de mogelijkheid tot de besteding van de vrije tijd. Heeft de woonplaats hier invloed op? In Buinen zullen er minder mogelijkheden zijn voor de invulling van de vrije tijd dan Emmen, omdat Emmen groter is qua omvang en op het gebied van voorzieningen meer te bieden heeft. Daarom wordt de invulling van de vrije tijd opnieuw bekeken, nu aan de hand van de woonplaats. Tabel 9 laat de invulling van de vrije tijd zien op basis van de woonplaats. Er zijn weinig grote verschillen zichtbaar op het gebied van de invulling van de vrije tijd op basis van de woonplaats. Alleen op het gebied van shoppen is er een verschil zichtbaar. 24,3% van de respondenten uit Emmen geeft aan zijn of haar vrije tijd in te vullen met shoppen. Slechts 16,2% van de respondenten uit de omgeving van Emmen geeft aan in zijn of haar vrije tijd te gaan shoppen. Dit komt voort uit de hoeveelheid voorzieningen die Emmen aan de respondent in vergelijking met de voorzieningen in de omgeving van Emmen. Er zullen meer voorzieningen in Emmen zijn om te shoppen, in vergelijking met de omgeving van Emmen.

Invulling vrije tijd	Emmen	Omgeving Emmen
Sporten	40,0%	41,0%
Met vrienden zijn	42,7%	40,5%
Shoppen	24,3%	16,2%
Gamen	22,7%	20,0%
Sociale media	37,2%	33,5%
Stappen	25,9%	20,0%

Tabel 11: Invulling vrije tijd naar woonplaats

Om te onderzoeken of de bovenstaande gegevens van relatief belang zijn in relatie tot de tevredenheid over de besteding van de vrije tijd van de respondenten, is er een meervoudige lineaire regressie uitgevoerd. Een meervoudige lineaire regressie analyse onderzoekt of meerdere onafhankelijke variabelen correleren met de afhankelijke variabelen. Hiermee wordt onderzocht of er

sprake is van een verband. Om een meervoudige lineaire regressie uit te kunnen voeren, zijn de variabelen omgezet van nominale variabelen naar dummy variabelen.

De tevredenheid over de besteding van de vrije tijd van jongeren wordt gemeten aan de hand van het cijfer welke de respondenten geven aan de mogelijkheden tot de besteding van de vrije tijd. Dit cijfer wordt gebruikt als de te verklaren en afhankelijke variabele om te begrijpen hoe de tevredenheid over de vrijetijdsbesteding ontstaat. Deze variabele zal worden verklaard door meerdere onafhankelijke variabelen. Om te onderzoeken of tevredenheid over de besteding van de vrije tijd verschilt naar geslacht, is er gevraagd naar het geslacht van de respondenten. Vervolgens is er gevraagd naar de woonplaats. Deze variabele wordt echter niet meegenomen in de meervoudige regressie analyse, omdat er te weinig verschillen zichtbaar zijn op het gebied van de invulling van de vrije tijd in de eigen woonplaats. Daarnaast is er gevraagd naar de mogelijkheid tot het besteden van de vrije tijd, kunnen de respondenten alle invullingen van hun vrije tijd in hun eigen woonplaats doen? Er is ook gevraagd naar het ontbreken van voorzieningen in de eigen woonplaats. Zoals te zien is in tabel 9 ontbreken er volgens een meerderheid van de vrouwelijke respondenten voorzieningen in de eigen woonplaats. Als laatste is er gevraagd naar de gemiddelde afstand die de respondenten gemiddeld afleggen voor de invulling van hun vrije tijd. Wat is de invloed van de onafhankelijke variabelen op de afhankelijke variabele? Verklaren de onafhankelijke variabelen geslacht, de mogelijkheid tot besteding van de vrije tijd, het ontbreken van voorzieningen in de eigen woonplaats en de gemiddelde afgelegde afstand, de tevredenheid over de mogelijkheid tot besteding van de vrije tijd, welke uitgedrukt is in een cijfer? Hoe besteden jongeren hun vrije tijd en hoe drukken zij dit uit in een cijfer?

Als eerste is er gekeken of het model in zijn heel betrouwbaarheid is. Zoals in tabel 12 te zien is, is de regressie analyse significant. Dat betekent dat de regressie betrouwbaar is. Vervolgens is er gekeken naar de model of summary.

<i>Model</i>	<i>Significance</i>
Regression	0,000

Tabel 12: betrouwbaarheid regressie

Zoals in tabel 14 is te zien, waarden de 185 respondenten de mogelijkheid tot besteding van hun vrije tijd met een 5,77. Tabel 13 laat zien dat de verklaarde variantie 0,439 is. Er is sprake van een matig verband tussen de onafhankelijke variabelen en de afhankelijke variabele gemiddeld cijfer voor de tevredenheid over de mogelijkheden tot de besteding van de vrije tijd. Met een verklaarde variantie van 0,439 wordt 43,9% van het model verklaard door de onafhankelijke variabelen. Dit betekent dat de tevredenheid over de mogelijkheden tot de besteding van de vrije tijd voor 43,9%

wordt verklaard door de onafhankelijke variabelen.

<i>Model Summary</i>	<i>R</i>	<i>R Square</i>	<i>Adjusted R square</i>
185	0,662	0,439	0,426

Tabel 13: Model summary relatie tevredenheid over besteding vrije tijd en onafhankelijke variabelen

Om te onderzoeken welke variabelen het meest van belang zijn binnen het model, is er een meervoudige lineaire regressie analyse uitgevoerd. De gebruikte afhankelijke variabele is het cijfer dat de respondenten geven aan de mogelijkheden tot het besteden van hun vrije tijd in hun woonplaats.

<i>Variable</i>	<i>Coefficients</i>	<i>Significance</i>
	<i>B</i>	
Constant	5,777	0,000
Geslacht	0,180	0,347
Mogelijkheid besteding vrije tijd	1,998	0,000
Ontbreken voorzieningen	-0,480	0,020
Gemiddelde afstand	-0,638	0,006

Tabel 14: Verklaring tevredenheid over mogelijkheden besteding vrije tijd

Zoals te zien in tabel 14 is de significantie van het geslacht 34,7%. Deze onafhankelijke variabele is niet significant binnen het model. Dat zou betekenen dat deze variabele geen invloed heeft op de tevredenheid over de mogelijkheden tot de besteding van de vrije tijd van de respondenten. Desondanks is het geslacht een belangrijke verklarende variabele. Tabel 7 laat namelijk zien dat de mannelijke respondenten meer tevreden zijn over de besteding van hun vrije tijd, dan de vrouwelijke respondenten zijn. Kortom: ondanks de in-significantie van het geslacht, is het wel degelijk een belangrijke verklarende variabele. In tegenstelling tot de in-significantie van het geslacht, is de mogelijkheid tot vrijetijdsbesteding in de eigen woonplaats wel significant. Met een significantieniveau van 0%, kan er gesteld worden dat er sprake is van een verklarende factor binnen dit model. Naast de vrijetijdsbesteding in de woonplaats, is het ontbreken van voorzieningen met 2,0% significant. Dat betekent dat deze onafhankelijke variabele een verklaring is binnen het model. Datzelfde geldt voor de gemiddelde afstand. Met een significantieniveau van 0,6%, is de variabele significant, dus verklarend.

Het besteden van de vrije tijd binnen de woonplaats is een belangrijke verklarende factor binnen het model. Zodra de respondent vrijetijdsbestedingen kan doen in de eigen woonplaats, gaat het gemiddelde cijfer voor de tevredenheid over de mogelijkheden tot de besteding van de vrije tijd met 0,19 omhoog. Dat zou betekenen dat het gemiddelde cijfer van de vrijetijdsbesteding een 5,96 zou zijn. Er kan worden gesteld dat er sprake is van een positief effect op de tevredenheid over de besteding van de vrije tijd. Uit de analyse komt ook voren dat het gebrek aan voorzieningen een belangrijke variabele is binnen het model. Met een significantieniveau van 2,0 % is deze onafhankelijke variabele significant te noemen. Als het aantal voorzieningen in de woonplaats daalt kan er met 98,0%

zekerheid worden gesteld dat de tevredenheid over de mogelijkheden tot het besteden van de vrije tijd met 0,06 zal dalen. Dat betekent dat er sprake is van een negatief effect op de tevredenheid. Uit deze gegevens kan echter geen conclusie worden getrokken over het gebruik van sociale media. Gezien de huidige tendens onder de jongeren, is het aannemelijk dat het hoge gebruik van sociale media niet voortkomt uit een gebrek aan voorzieningen in de eigen woonplaats. Net zoals de besteding van de vrije tijd binnen de eigen woonplaats en het ontbreken van voorzieningen, is de gemiddelde afstand een belangrijke verklarende variabele binnen het model. Zodra de afstand tot de locatie van de vrijetijdsbesteding toeneemt, daalt de tevredenheid over de mogelijkheid tot besteding van de vrije tijd. Het cijfer daalt dan met 0,06. In tegenstelling tot het positieve effect van de vrijetijdsbesteding in de eigen woonplaats op het gemiddelde cijfer, is er sprake van een negatief effect van de afstand op het gemiddelde cijfer. Hoe verder de respondent moet reizen voor het besteden van de vrije tijd, des te lager wordt de tevredenheid over de mogelijkheden tot de besteding van de vrije tijd.

In het kort betekent de uitkomst van de meervoudige lineaire regressie het volgende: ondanks de in-significantie van het geslacht binnen het model in tabel 14, is deze variabele wel degelijk een belangrijke factor. De invulling van de vrije tijd is verschillend tussen de mannelijke respondenten en de vrouwelijke respondenten. Bovendien is er een verschil zichtbaar aangaande de tevredenheid over de mogelijkheden tot de besteding van de vrije tijd naar het geslacht. Daarnaast zijn er op gebied van het ontbreken van voorzieningen en de gemiddelde afstand die wordt afgelegd voor het besteden van de vrije tijd verschillen zichtbaar aangaande het geslacht. Zo geeft een meerderheid van de vrouwelijke respondenten aan dat er voorzieningen ontbreken binnen de eigen woonplaats. Bovendien leggen de vrouwelijke afstand gemiddeld meer kilometers af om hun vrije tijd te kunnen besteden. Naast het geslacht, zijn de vrijetijdsbesteding in de eigen woonplaats, het ontbreken van voorzieningen en de gemiddelde afstand belangrijke factor welke hebben een effect op de tevredenheid van de respondenten over de mogelijkheid tot het besteden van de vrije tijd. Zodra de gemiddelde afstand tot de mogelijkheid van de vrijetijdsbesteding toeneemt, omdat de voorzieningen voor de vrijetijdsbesteding ontbreken, zal de tevredenheid over de mogelijkheden tot de besteding van de vrije tijd dalen. Als alle voorzieningen aanwezig zijn in de woonplaats en de afstand gering is, zal de tevredenheid over de besteding van de vrije tijd toenemen.

4.2. Beleving van het platteland

Uit het onderzoek van Aitken (1994, in Tucker et al., 2001) blijkt dat het leven op het platteland als idyllisch gezien wordt. Het platteland biedt de ruimte, vrijheid en veiligheid. Maar hoe is de beleving van het platteland eigenlijk volgens de respondenten? In dit hoofdstuk wordt er antwoord gegeven op deze vraag. Als eerste is er onderzocht of de respondenten het wonen op het platteland als plezierig ervaren. Hierbij wordt ook onderzocht of er verschillen zichtbaar zijn aangaande het geslacht. Vervolgens zal worden onderzocht of een onderdeel van sense of place, de familie die in de buurt woont, van invloed is op de beleving van het platteland. Ook hier is gekeken naar verschillen die voortkomen uit het geslacht. Als laatste is er een meervoudige lineaire regressie analyse uitgevoerd.

Zoals te zien is in tabel 15, geeft een meerderheid van de respondenten aan dat zij het plezierig wonen vinden op het platteland, tegenover 46,5% van de respondenten die het niet plezierig vinden wonen op het platteland.

	<i>Het is plezierig wonen op het platteland</i>
% mee eens	53,5%
% mee oneens	46,5%
Totaal	100%

Tabel 15: Woongenot op het platteland

Maar hoe is de verdeling van de respondenten als er gekeken wordt naar het geslacht? Tabel 16 laat zien dat van 86 mannelijke respondenten 55,8% het wonen op het platteland als plezierig ervaart. Dat betekent dat 44,2% van de mannelijke respondenten het wonen op het platteland niet als plezierig ervaart. Van de 99 vrouwelijke respondenten vindt 51,5% het plezier wonen op het platteland. De overige 48,5% van de vrouwelijke respondenten ervaart dit niet zo. Zij ervaren het wonen op het platteland als onplezierig. De tabel laat zien dat zowel de mannelijke respondenten als de vrouwelijke respondenten positief gestemd zijn over het wonen op het platteland.

	<i>Het is plezierig wonen op het platteland</i>		
	<i>% mee eens</i>	<i>% mee oneens</i>	<i>% totaal</i>
Man	55,8%	44,2%	100%
Vrouw	51,5%	48,5%	100%

Tabel 16: Woongenot op het platteland naar geslacht

Heeft de woonplaats van de respondent invloed op het woongenot op het platteland van de respondent? Tabel 17 laat zien dat van 91 respondenten uit de omgeving van Emmen 63,3% het wonen op het platteland als plezierig ervaart. Dat betekent dat 36,7% van de respondenten uit de omgeving van Emmen het wonen op het platteland niet als plezierig ervaart. Van de 94 respondenten die in Emmen woont, geeft 44,2% aan dat het wonen op het platteland plezierig is. De meerderheid

van de 94 respondenten die in Emmen woont ervaart het wonen op het platteland als onplezierig. 55,8% geeft aan dat het wonen op het platteland geeft aan dat het onplezierig is.

	<i>Het is plezierig wonen op het platteland</i>		
	<i>% mee eens</i>	<i>% mee oneens</i>	<i>% totaal</i>
Emmen	44,2%	55,8%	100%
Omgeving Emmen	63,3%	36,7%	100%

Tabel 17: Woongenot op het platteland naar woonplaats

Wat maakt het woongenot volgens een meerderheid van de respondenten uit de omgeving van Emmen zo goed? Heeft de respondent familie in de buurt wonen, waardoor de respondent het fijn vindt om op het platteland te wonen? Tabel 18 laat zien dat de familie een belangrijke factor is voor de respondenten die in de omgeving van Emmen wonen. 56,0% van de respondenten geeft aan dat de aanwezigheid van familie er voor zorgt dat ze het wonen op het platteland als plezierig ervaren. In tegenstelling tot de respondenten uit de omgeving van Emmen, geeft een meerderheid van de respondenten uit Emmen aan dat de aanwezigheid van familie niet bepalend is in het woongenot op het platteland.

	<i>Met mijn familie in de buurt, vind ik het fijn wonen op het platteland</i>		
	<i>% mee eens</i>	<i>% mee oneens</i>	<i>% totaal</i>
Emmen	38,3%	61,7%	100%
Omgeving Emmen	56,0%	44,0%	100%

Tabel 18: Aanwezigheid familie naar woonplaats

Om te onderzoeken of de bovenstaande gegevens van relatief belang zijn in relatie tot de van de beleving van het platteland door de respondenten, is er een meervoudige lineaire regressie uitgevoerd. Een meervoudige lineaire regressie analyse onderzoekt of meerdere onafhankelijke variabelen correleren met de afhankelijke variabelen. Hiermee wordt onderzocht of er sprake is van een verband. Om een meervoudige lineaire regressie uit te kunnen voeren, zijn de variabelen omgezet van nominale variabelen naar dummy variabelen.

De beleving van het platteland wordt gemeten aan de hand van het gemiddeld cijfer voor het wonen op het platteland. Dit cijfer wordt gebruikt als de te verklaren en afhankelijke variabele, om te begrijpen waar de beleving van het platteland afhankelijk van is. Deze variabele zal worden verklaard door meerdere onafhankelijke variabelen. Om te onderzoeken of de beleving van het platteland verschilt naar geslacht, is er gevraagd naar het geslacht van de respondenten. Vervolgens is er gevraagd naar de woonplaats. Dit kan bepalend zijn voor de beleving van het platteland, zoals te zien is in tabel 17. Ondanks dat een respondent in Emmen kan wonen, wil dat nog niet zeggen dat de respondent tevreden is over het woongenot op het platteland. Daarnaast is er gevraagd naar het woongenot op het platteland. Als laatste is er gevraagd naar de aanwezigheid van familie in de buurt

van de respondent. Volgens Thissen et al. (2010) is sense of place, een reden om op het platteland te blijven. De jongeren zullen eerder in hun gemeenschap blijven, als zij sterke wortels in de gemeenschap hebben. Deze wortels zijn sterk als de familie in de gemeenschap is geboren en getogen (Jamieson, 2000). Wat is de invloed van de onafhankelijke variabelen op de afhankelijke variabele? Verklaren de onafhankelijke variabelen geslacht, woonplaats, het woongenot op het platteland en de aanwezigheid van familie, de beleving van het platteland, welke is uitgedrukt in een cijfer?

Als eerste is er gekeken of het model in zijn heel betrouwbaarheid is. Zoals in tabel 19 te zien is, is de regressie analyse significant. Dat betekent dat de regressie betrouwbaar is. Vervolgens is er gekeken naar de model of summary.

<i>Model</i>	<i>Significance</i>
Regression	0,000

Tabel 19: Betrouwbaarheid regressie

Zoals in tabel 21 te zien is, waarden de 185 respondenten de beleving van het platteland met een 5,53. Tabel 20 laat zien dat de verklaarde variantie 0,387 is. Er is sprake van een matig verband tussen de onafhankelijke variabelen en de afhankelijke variabele gemiddeld cijfer voor het wonen op het platteland. Met een verklaarde variantie van 0,387 wordt 38,7% van het model verklaard door de onafhankelijke variabelen. Dit betekent dat de beleving van het platteland voor 38,7% wordt verklaard door de onafhankelijke variabelen.

<i>Model Summary</i>	<i>R</i>	<i>R Square</i>	<i>Adjusted R square</i>
185	0,662	0,387	0,373

Tabel 20: Model summary relatie beleving platteland en onafhankelijke variabelen

Om te onderzoeken welke variabelen het meest van belang zijn binnen het model, is er een meervoudige lineaire regressie analyse uitgevoerd. De gebruikte afhankelijke variabele is het cijfer dat de respondenten geven aan het wonen op het platteland.

<i>Variable</i>	<i>Coefficients</i>	<i>Significance</i>
	<i>B</i>	
Constant	5.531	0,000
Geslacht	0,120	0,609
Woonplaats	-0,034	0,888
Woongenot platteland	1,954	0,000
Sense of place: familie	0,862	0,001

Tabel 21: Verklaring beleving platteland

De beleving van het platteland wordt gemeten aan de hand van het gemiddeld cijfer voor het wonen op het platteland. Dit cijfer wordt gebruikt als de te verklaren en afhankelijke variabele. Deze variabele zal door meerdere onafhankelijke variabelen verklaard worden. Als eerste is er gevraagd

naar de beleving van het platteland. De respondenten hebben een cijfer gegeven voor hun beleving van het platteland.

Zoals te zien in tabel 21 is de significantie van het geslacht 60,9%. Deze onafhankelijke variabele is niet significant binnen dit model. Gezien de gegevens in tabel 16 is er geen sprake van grote verschillen aangaande het geslacht als het om het woongenot op het platteland gaat. Dat betekent dat dat het geslacht niet voldoende verklarend is binnen dit model. Oftewel: deze variabele heeft weinig invloed heeft op het gemiddelde cijfer van de beleving van het platteland. Aansluitend op het geslacht is de onafhankelijke variabele met een significantieniveau van 0,888, ook niet significant. Dat zou betekenen dat de woonplaats geen verklarende rol speelt binnen dit model. Echter, de woonplaats is, ondanks de in-significantie, wel degelijk een verklarende factor binnen het model. Zoals te zien is in tabel 17 geven de respondenten die in de omgeving van Emmen wonen dat zij het plezierig wonen vinden op het platteland. In tegenstelling tot de respondenten uit de omgeving, geeft een meerderheid van de respondenten uit Emmen aan dat zij het niet plezierig wonen vinden op het platteland. In dit geval is de woonplaats van de respondent bepalend voor het woongenot van de respondent. Daarnaast speelt de familie een rol in het woongenot van de respondenten die in de omgeving van Emmen wonen. In tegenstelling tot het geslacht, is het woongenot op het platteland een belangrijke verklarende factor. Met een significantieniveau van 0%, is deze onafhankelijke variabele een verklaring voor het gemiddelde cijfer van de beleving van het platteland. Zodra de respondent het plezierig vindt om op het platteland te wonen, stijgt het gemiddelde cijfer met 0,19. Dat zou betekenen dat het gemiddelde cijfer van de beleving van het platteland een 5,7 zou zijn. Daarnaast is de familie die in de buurt woont ook een belangrijke factor. Gezien het significantieniveau van 0,1%, is deze onafhankelijke variabele significant binnen het model. Dit is een verklaring voor het gemiddelde cijfer van de beleving van het platteland. Als er familie in de buurt van de respondent woont, stijgt het gemiddelde cijfer van de beleving van het platteland met 0,08. Er kan met 99,9% zekerheid worden gesteld dat er hier sprake is van een positief effect op de beleving van het platteland.

In het kort betekent de uitkomst van de meervoudige lineaire regressie het volgende: er kan niet met zekerheid worden gesteld dat het geslacht een verklarende factor is voor de beleving van het platteland. Ondanks de in-significantie van de woonplaats, is het wel degelijk een belangrijke factor binnen het model. Respondenten die in de omgeving van Emmen wonen, geven aan dat zij het plezierig vinden wonen op het platteland. Een meerderheid van de respondenten uit Emmen geven echter aan dat zij het niet plezierig vinden wonen op het platteland. Daarnaast is het woongenot op het platteland een belangrijke verklarende factor voor de beleving van het platteland. Ditzelfde geldt voor de aanwezigheid van familie in de buurt van de respondent. Een respondent die in de omgeving

van Emmen woont, waarbij de familie in de buurt woont, geeft aan het plezierig te vinden op het platteland te wonen. Aan de hand van deze factor kan worden gesteld dat sense of place belangrijk is voor de beleving van het platteland. In tegenstelling tot sense of place is het geslacht een mindere verklarende factor dan aanvankelijk was verwacht.

De vraag is echter of de mogelijkheid tot vrijetijdsbesteding invloed heeft op de beleving van het platteland? De verwachting is: hoe meer mogelijkheden er aanwezig zijn in de woonplaats ter invulling van de vrije tijd, des te hoger de beleving van het platteland zal zijn.

4.3. Invloed vrijetijdsbesteding op beleving platteland

In dit deelhoofdstuk staat de vraag over de invloed van de tevredenheid over de besteding van de vrije tijd van jongeren op de beleving van het platteland centraal. Om dit te onderzoeken zijn er in de enquête meerdere vragen gesteld met betrekking tot de tevredenheid over de vrijetijdsbesteding van jongeren in relatie tot de beleving van het platteland. Een van de vragen die gesteld is in de enquête, gaat over het woongenot op het platteland, omdat de respondent de vrije tijd kan invullen op het platteland. Zoals in tabel 8 al te zien was, gaf een meerderheid van zowel de vrouwelijke respondenten, als de mannelijke respondenten aan, dat zij hun vrije tijd kunnen besteden in hun woonplaats op het platteland. Bovendien gaf een meerderheid van de respondenten in tabel 15 aan, het plezierig te vinden wonen op het platteland. Is er een relatie te ontdekken tussen deze twee factoren. Heeft de mogelijkheid tot vrijetijdsbesteding in de eigen woonplaats invloed op het plezierig wonen op het platteland?

	Omdat ik mijn vrije tijd kan besteden op het platteland, vind ik er het plezierig wonen
% Mee eens	48,1%
% Mee oneens	51,9%
Totaal	100%

Tabel 22: Mogelijkheid besteding vrije tijd in relatie tot het woongenot op het platteland

Tabel 22 laat zien dat een meerderheid van de respondenten het niet eens is met de stelling: omdat ik mijn vrije tijd kan besteden op het platteland, vind ik het plezierig om te wonen op het platteland. Dit zou betekenen dat een meerderheid van de respondenten zijn of haar vrije tijd niet goed kan besteden op het platteland, waardoor de respondent het wonen op het platteland als onplezierig ervaart. Omdat er in tabel 16 weinig verschillen te herkennen was over het woongenot van de respondenten naar geslacht, zal het geslacht niet mee worden genomen in de statische analyse. Echter, de woonplaats zal wel worden meegenomen in de statische analyse, omdat de respondenten uit de omgeving van Emmen, in tabel 17, al aan hebben gegeven dat zij, met een ruime meerderheid in tegenstelling tot de respondenten uit Emmen, het wonen op het platteland als plezierig ervaren.

	Omdat ik mijn vrije tijd kan besteden op het platteland, vind ik er het plezierig wonen		
	% <i>Mee eens</i>	% <i>Mee oneens</i>	% <i>Totaal</i>
Emmen	42,6%	57,4%	100%
Omgeving Emmen	53,8%	46,2%	100%

Tabel 23: Mogelijkheid besteding vrije tijd in relatie tot de beleving van het platteland, naar woonplaats

Tabel 23 laat inderdaad zien dat de woonplaats van invloed is op de mogelijkheid tot besteding van de vrije tijd in relatie tot beleving van het platteland. De respondenten die in de omgeving van Emmen wonen, geven aan dat zij hun vrije tijd kunnen besteden op het platteland, waardoor ze het plezierig vinden wonen op het platteland. Opvallend is de meerderheid van de respondenten die in Emmen woont en niet alle vrije tijd kan besteden op het platteland, waardoor zij het woongenot als minder plezierig ervaren. Verwacht werd dat de respondenten uit Emmen positiever zouden reageren op deze vraag, omdat Emmen meer voorzieningen te bieden heeft op het gebied van de invulling van de vrije tijd, ten opzichte van een dorp uit de omgeving van Emmen.

Om de verwachting van de aanwezigheid van voorzieningen te onderzoeken, is er in de enquête een vraag opgenomen over de aanwezigheid van voorzieningen in relatie tot het woongenot van de respondent. De respondenten gaven middels de stelling: omdat er genoeg voorzieningen zijn voor mijn vrije tijd, vind ik het plezierig om op het platteland te wonen, aan of de voorzieningen een rol spelen in hun woongenot op het platteland.

	Omdat er genoeg voorzieningen zijn voor mijn vrije tijd, vind ik het er plezierig wonen
% <i>Mee eens</i>	38,9%
% <i>Mee oneens</i>	61,1%
Totaal	100%

Tabel 24: Aanwezigheid voorzieningen in relatie tot woongenot op het platteland

Tabel 14 laat zien dat de aanwezigheid van voorzieningen een rol speelt in het woongenot van de respondenten. Een meerderheid van de respondenten geeft met 61,1% aan dat er onvoldoende voorzieningen aanwezig zijn, waardoor zij het plezierig vinden op het platteland te wonen. Omdat ook hier de woonplaats een rol kan spelen, wordt deze variabele opgenomen in de statische analyse.

	Omdat er genoeg voorzieningen zijn voor mijn vrije tijd, vind ik er het plezierig wonen		
	% <i>Mee eens</i>	% <i>Mee oneens</i>	% <i>Totaal</i>
Emmen	34,0%	66,0%	100%
Omgeving Emmen	57,1%	42,9%	100%

Tabel 25: Aanwezigheid voorzieningen in relatie tot woongenot op het platteland naar woonplaats

Volgens de respondenten die in Emmen wonen is er inderdaad sprake van een gebrek aan voorzieningen. Tabel 25 laat zien dat 66% van de respondenten uit Emmen van mening is dat er

onvoldoende voorzieningen zijn voor de vrije tijd van de respondenten. Een meerderheid van de respondenten uit de omgeving van Emmen geeft juist te kennen dat er voldoende voorzieningen zijn voor de vrije tijd van de respondent.

Om te onderzoeken of de tevredenheid over de vrijetijdsbesteding van de respondenten van invloed is op de beleving van het platteland, is er een meervoudige lineaire regressie uitgevoerd. Een meervoudige lineaire regressie analyse onderzoekt of meerdere onafhankelijke variabelen correleren met de afhankelijke variabelen. Hiermee wordt onderzocht of er sprake is van een verband. Om een meervoudige lineaire regressie uit te kunnen voeren, zijn de variabelen omgezet van nominale variabelen naar dummy variabelen.

De beleving van het platteland wordt gemeten aan de hand van het gemiddeld cijfer voor het wonen op het platteland. Dit cijfer wordt gebruikt als de te verklaren en afhankelijke variabele, om te begrijpen waar de beleving van het platteland afhankelijk van is. Deze variabele zal worden verklaard door meerdere onafhankelijke variabelen. Om te onderzoeken of de woonplaats bepalend is voor de beleving van het platteland in relatie tot de mogelijkheid tot vrijetijdsbesteding van de respondenten, is er gevraagd naar de woonplaats. Ondanks dat een respondent in Emmen kan wonen, wil dat nog niet zeggen dat de respondent tevreden is over de mogelijkheden tot de besteding van de vrije tijd in relatie tot de beleving van het platteland. Daarnaast is er gevraagd naar de besteding van de vrije tijd op het platteland in relatie tot het woongenot op het platteland. Als laatste is er gevraagd naar de aanwezigheid van voorzieningen voor de vrije tijd van de respondent, in relatie tot het woongenot op het platteland. Wat is de invloed van de onafhankelijke variabelen op de afhankelijke variabele? Verklaren de onafhankelijke variabelen woonplaats, de mogelijkheden tot besteding van de vrije tijd in relatie tot het woongenot en de aanwezigheid van voorzieningen voor de vrije tijd in relatie tot de beleving van het platteland, de beleving van het platteland, welke is uitgedrukt in een cijfer?

Als eerste is er gekeken of het model in zijn heel betrouwbaarheid is. Zoals in tabel 26 te zien is, is de regressie analyse significant. Dat betekent dat de regressie betrouwbaar is. Vervolgens is er gekeken naar de model of summary.

<i>Model</i>	<i>Significance</i>
Regression	0,000

Tabel 26: *Betrouwbaarheid regressie*

Zoals in tabel 28 te zien is, waarden de 185 respondenten de beleving van het platteland in relatie tot de vrijetijdsbesteding met een 5,96. Tabel 27 laat zien dat de verklaarde variantie 0,368 is. Er is sprake van een matig verband tussen de onafhankelijke variabelen en de afhankelijke variabele gemiddeld cijfer voor het wonen op het platteland in relatie tot de vrijetijdsbesteding. Met een

verklaarde variantie van 0,368 wordt 36,8% van het model verklaard door de onafhankelijke variabelen. Dit betekent dat de beleving van het platteland in relatie tot de vrijetijdsbesteding voor 36,8% wordt verklaard door de onafhankelijke variabelen.

<i>Model Summary</i>	<i>R</i>	<i>R Square</i>	<i>Adjusted R square</i>
185	0,606	0,368	0,357

Tabel 27: Model summary relatie beleving platteland en mogelijkheden besteding vrije tijd

Om te onderzoeken welke variabelen het meest van belang zijn binnen het model, is er een meervoudige lineaire regressie analyse uitgevoerd. De gebruikte afhankelijke variabele is het cijfer dat de respondenten geven aan het wonen op het platteland.

<i>Variable</i>	<i>Coefficients</i>	<i>Significance</i>
	<i>B</i>	
Constant	5.960	0,000
Woonplaats	-0,273	0,253
Mogelijkheid besteding vrije tijd	1,782	0,000
Aanwezigheid voorzieningen	0,880	0,003

Tabel 28: Verklaring beleving platteland

De beleving van het platteland wordt gemeten aan de hand van het gemiddeld cijfer voor het wonen op het platteland. Dit cijfer wordt gebruikt als de te verklaren en afhankelijke variabele. Deze variabele zal door meerdere onafhankelijke variabelen verklaard worden om de relatie met de vrijetijdsbesteding te verklaren. Als eerste is er gevraagd naar de beleving van het platteland. De respondenten hebben een cijfer gegeven voor hun beleving van het platteland.

Zoals te zien in tabel 28 is de significantie van de woonplaats 25,3%. Hiermee is de variabele niet significant. Dat zou betekenen dat de woonplaats geen verklarende rol speelt binnen dit model. Echter, de woonplaats is, ondanks de in-significantie, wel degelijk een verklarende factor binnen het model. Zoals te zien is in tabel 23, geeft een meerderheid van de respondenten die in de omgeving van Emmen wonen aan dat zij hun vrije tijd op het platteland kunnen besteden, waardoor zij plezierig wonen op het platteland. In tegenstelling tot de respondenten uit de omgeving van Emmen, geeft een meerderheid van de respondenten uit Emmen juist aan niet alle vrije tijd te kunnen besteden op het platteland, waardoor zij het wonen op het platteland als minder plezierig ervaren. In dit geval is de woonplaats van de respondent bepalend voor de mogelijkheid tot vrijetijdsbesteding in relatie tot de beleving van het platteland. Daarnaast speelt de mogelijkheid tot vrijetijdsbesteding een rol in de beleving van het platteland. Met een significantieniveau van 0%, is deze variabele significant te noemen. Dat betekent dat deze variabele een rol speelt in de relatie tot de beleving van het platteland. Zodra de respondent de mogelijkheid heeft tot de besteding van de vrije tijd op het platteland, stijgt het gemiddelde cijfer van de beleving van het platteland met 0,17. Dan zou het

gemiddeld cijfer voor de beleving van het platteland stijgen naar een 6,1. Als laatste is de aanwezigheid van voorzieningen een belangrijke factor. Gezien het significantieniveau van 0,3%, is deze onafhankelijke variabele significant binnen het model. Dit is ook een verklaring binnen het model. Als er voorzieningen aanwezig zijn voor de vrije tijd van de respondent, stijgt het gemiddelde cijfer van de beleving van het platteland. Er kan worden gesteld dat de mogelijkheid tot besteding van de vrije tijd en de aanwezigheid van voorzieningen voor de vrije tijd een positief effect hebben op de beleving van het platteland.

In het kort betekent de uitkomst van de meervoudige lineaire regressie het volgende: ondanks de in-significantie van de woonplaats, is het wel degelijk een belangrijke factor binnen het model. Respondenten die in de omgeving van Emmen wonen geven aan dat zij de mogelijkheden hebben hun vrije tijd te besteden op het platteland, waardoor zij het plezierig vinden wonen op het platteland. Daarnaast geven zij ook aan dat de voorzieningen voor hun vrije tijd aanwezig zijn, waardoor zij het plezierig vinden wonen. In tegenstelling tot de respondenten die in de omgeving van Emmen wonen, geven de respondenten uit Emmen aan dat zij niet alle mogelijkheden hebben voor de besteding van hun vrije tijd, maar ook dat niet alle voorzieningen aanwezig zijn. Hierdoor ervaren zij het wonen op het platteland als minder plezierig. Oftewel: de respondenten die in de omgeving van Emmen wonen, hebben een positievere beleving van het platteland dan de respondenten uit Emmen, omdat zij de mogelijkheden hebben voor de besteding van hun vrije tijd en omdat de voorzieningen voor hun vrije tijd aanwezig zijn.

5. Conclusie

Van de ruim 17 miljoen Nederlanders, woont ruim 6 miljoen in het landelijk gebied (CBS, 2015). Wonen in het landelijk gebied wordt als idyllisch gezien, maar is het zo idyllisch als beschreven wordt? Kunnen jongeren hun spreekwoordelijke ei kwijt? Hoe vullen zij hun vrije tijd in? En misschien belangrijker nog, hoe beleven jongeren het platteland en zijn zij tevreden met de mogelijkheden van het platteland?

Uit onderzoek van David (2011, in Roult et al., 2014) blijkt dat de meest voorkomende invulling van de vrije tijd van jongeren sporten is. Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek kan er geconcludeerd worden dat sporten een veel voorkomende invulling van de vrije tijd van jongeren is. Uit dit onderzoek blijkt dat 22,6% van de respondenten zijn of haar vrije tijd invult met sporten. Echter, sporten is niet de meest voorkomende invulling van de vrije tijd onder de 185 respondenten. De meest voorkomende invulling van de vrije tijd onder de respondenten is het samen met vrienden zijn. 23,1% van de respondenten geeft dat zij dit graag doen in hun vrije tijd. Een andere veel voorkomende invulling van de vrije tijd is sociale media. 19,3% van de respondenten geeft aan zijn of haar vrije tijd in te vullen met sociale media. Hieruit blijkt dat het samen met vrienden zijn, of het in contact staat met vrienden, een veelvoorkomende invulling is voor de vrije tijd van de respondenten. Er zijn echter verschillen zichtbaar in de besteding van de vrije tijd op basis van het geslacht. Zo vullen zowel mannelijke- als vrouwelijke respondenten hun vrije tijd in met sporten en met vrienden zijn. Maar op het gebied van gamen zijn er weinig vrouwelijke respondenten die aangeven te gamen in hun vrije tijd. Ditzelfde geldt ook voor de mannelijke respondenten. Er zijn heel weinig mannelijke respondenten die in hun vrije tijd gaan shoppen. Ook het gebruik van sociale media in de vrije tijd komt minder voor onder de mannelijke respondenten in vergelijking met de vrouwelijke respondenten. Oftewel: er zijn overeenkomsten op het gebied van de invulling van de vrije tijd, maar er zijn ook grote verschillen zichtbaar wanneer er naar het geslacht gekeken wordt.

Hoe tevreden zijn de jongeren met de besteding van hun vrije tijd op het platteland? Over het algemeen zijn de respondenten tevreden over de besteding van de vrije tijd op het platteland. De tevredenheid wordt gewaardeerd met 6,9. Er zijn echter wel verschillen zichtbaar als er gekeken wordt naar het geslacht. De vrouwelijke respondenten waarderen de tevredenheid gemiddeld lager dan de mannelijke respondenten. De vrouwelijke respondenten geven hierbij aan dat er voorzieningen ontbreken binnen de woonplaats, om de vrije tijd te kunnen besteden. Bovendien leggen de vrouwelijke respondenten gemiddeld meer kilometers af om hun vrije tijd te kunnen besteden. Zodra de gemiddelde afstand tot de mogelijkheid van de vrijetijdsbesteding toeneemt, omdat de voorzieningen voor de vrijetijdsbesteding ontbreken, zal de tevredenheid over de mogelijkheden tot

besteding van de vrije tijd dalen. Als alle voorzieningen aanwezig zijn in de woonplaats en de te leggen afstand gering is, zal de tevredenheid over de besteding van de vrije tijd toenemen.

Hoe beleven de respondenten het platteland? Vinden de respondenten het plezierig wonen op het platteland? Een meerderheid van de 185 respondenten vindt het plezierig wonen op het platteland. Er is echter wel een verschil zichtbaar tussen de respondenten die in Emmen wonen, of in de omgeving van Emmen wonen. Een meerderheid van de respondenten uit Emmen heeft aangegeven het wonen op het platteland als onplezierig te ervaren. In tegenstelling tot de respondenten uit Emmen, zijn de respondenten uit de omgeving van Emmen positiever over het wonen op het platteland. 63,3% van de respondenten uit de omgeving van Emmen geeft aan het plezierig te vinden op het platteland te wonen. De aanwezigheid van familie speelt hierin een rol. Hoe dichterbij de familie bij de respondent woont, hoe hoger het gemiddelde cijfer voor de beleving van het platteland is. Ditzelfde geldt voor de tevredenheid over de woonplaats waarin de respondent woont. Hoe tevredener de respondent is over de woonplaats, hoe hoger het cijfer van de beleving van het platteland is. Dit betekent dat sense of place een belangrijke factor is voor de beleving van het platteland. Dit zorgt ervoor dat de beleving van het platteland positiever is. Oftewel: de respondenten die in de omgeving van Emmen wonen en vlakbij familie wonen, hebben een positievere beleving dan respondenten uit Emmen.

Speelt de vrije tijd een rol in de beleving van het platteland? In eerste instantie lijkt de vrije tijd geen rol te spelen in de beleving van het platteland. 48,1% van de respondenten geeft aan dat zij hun vrije tijd kunnen besteden op het platteland, waardoor ze het plezierig vinden op het platteland te wonen. Echter, er is een groot verschil zichtbaar zodra er onderscheid wordt gemaakt aan de hand van de woonplaats van de respondenten. Een meerderheid van de respondenten die in de omgeving van Emmen woont, is positief over de besteding van de vrije tijd op het platteland. Hierdoor vinden ze het plezierig wonen op het platteland. In tegenstelling tot de respondenten uit de omgeving van Emmen, zijn de respondenten uit Emmen minder positief. 42,6% van de respondenten uit Emmen geeft aan dat zij hun vrije tijd kunnen besteden, waardoor zij het plezierig vinden wonen op het platteland. De minder positieve reactie van de respondenten uit Emmen komt voort uit het ontbreken van voorzieningen. De respondenten uit Emmen geven aan dat niet alle voorzieningen aanwezig zijn. Hierdoor ervaren zij het wonen op het platteland als minder plezierig. Oftewel: de respondenten die uit de omgeving van Emmen, hebben een positievere beleving van het platteland, omdat zij de mogelijkheden hebben voor de besteding van hun vrije tijd, en omdat de voorzieningen voor hun vrije tijd aanwezig zijn.

Op het gebied van de invulling van de vrije tijd zijn er grote verschillen zichtbaar zodra er gekeken wordt naar het geslacht. Mannelijke respondenten vullen hun vrije tijd op een andere manier in dan de vrouwelijke respondenten dat doen. De vrouwelijke respondenten leggen voor het invullen van hun vrije tijd gemiddeld meer kilometers af, omdat er volgens de vrouwelijke respondenten voorzieningen ontbreken. Opvallend is echter, dat er gedurende het onderzoek weinig grote verschillen zichtbaar zijn aangaande het geslacht. De woonplaats van de respondenten laat meer verschillen zien. Zowel bij de analyses over de beleving van het platteland als de invloed van de vrije tijd op de beleving van het platteland zijn grote verschillen zichtbaar tussen respondenten uit Emmen en respondenten uit de omgeving van Emmen. De respondenten uit de omgeving van Emmen zijn positiever over de beleving van het platteland dan de respondenten uit Emmen. Bovendien geven de respondenten uit de omgeving van Emmen aan hun vrije tijd te kunnen besteden op het platteland, waardoor zij het fijn vinden op het platteland te wonen. Een meerderheid van de respondenten uit Emmen is hierover negatiever gestemd. Volgens de respondenten uit Emmen zijn niet alle voorzieningen aanwezig voor hun vrije tijd. Hierdoor zijn de respondenten uit Emmen minder positief over de beleving van het platteland.

Aan de hand van dit onderzoek kan het volgende geconcludeerd worden. Over het algemeen zijn de respondenten tevreden over de mogelijkheden tot besteding van de vrije tijd. Er zijn echter wel verschillen zichtbaar tussen de mannelijke respondenten en de vrouwelijke respondenten. De mannelijke respondenten zijn meer tevreden over de mogelijkheden tot besteding van de vrije tijd, dan de vrouwelijke respondenten. Volgens de vrouwelijke respondenten ontbreken er voorzieningen voor de invulling van hun vrije tijd. De vrouwelijke respondenten leggen dan ook gemiddeld meer kilometers af voor hun vrijetijdsbesteding. Opvallend is echter dat dit niet terug te zien is in de beleving van het platteland door de vrouwelijke respondenten. Wat wel opviel, zijn de grote verschillen tussen de woonplaats van de respondenten. Respondenten uit de omgeving van Emmen hebben een positievere beleving van het platteland, dan de respondenten uit Emmen. Hierin speelt de aanwezigheid van familie in de nabijheid van de respondent een rol. Als de respondent uit de omgeving van Emmen komt en de familie dichtbij woont, is de beleving van het platteland het meest positief. Bovendien geven de respondenten uit de omgeving van Emmen aan dat zij hun vrije tijd kunnen besteden op het platteland, waardoor ze het plezierig vinden op het platteland te wonen. Kortom: jongeren zijn over het algemeen tevreden over de besteding van hun vrijetijd. Echter, jongeren die in de omgeving van Emmen wonen zijn meer tevreden dan jongeren uit Emmen.

6. Discussie en aanbevelingen

6.1. Discussie

Meerdere internationale onderzoeken beschrijven de gelimiteerde mogelijkheden voor vrouwen op het platteland. Omdat er minder perspectieven, op het gebied van carrière en vrijetijd, aanwezig zijn op het platteland, trekken meer vrouwen weg uit landelijke gebieden. Spelen de mogelijkheden tot de besteding van de vrije tijd, maar ook de tevredenheid hierover een rol in het verlaten van het landelijk gebied? Speelt de beleving van het platteland een rol in het verlaten van het landelijk gebied? Uit dit onderzoek blijkt dat de mannelijke respondenten meer tevreden zijn over de mogelijkheden tot de besteding van de vrije tijd. Vrouwelijke respondenten zijn minder tevreden dan de mannelijke respondenten. De vrouwelijke respondenten geven aan dat niet alle voorzieningen aanwezig zijn voor hun vrije tijd. Hierdoor leggen de vrouwelijke respondenten gemiddeld meer kilometers af voor hun vrije tijd.

In de internationale onderzoeken wordt veel beschreven over de mogelijkheden voor jongeren op het gebied van geslacht. Er zouden meer perspectieven zijn voor mannen in landelijke gebieden, dan voor vrouwen. Uit dit onderzoek komt dit weinig naar voren. Veel opvallender is de woonplaats. De woonplaats is een meer verklarende factor binnen dit onderzoek, dan het geslacht. Zo blijkt dat respondenten uit de omgeving van Emmen het plezieriger vinden op het platteland te wonen dan respondenten die in Emmen wonen. Bovendien zijn respondenten uit de omgeving positiever over de mogelijkheden tot besteding van de vrije tijd in relatie tot de beleving van het platteland. In tegenstelling tot de respondenten uit de omgeving van Emmen, geven de respondenten uit Emmen aan dat er voorzieningen ontbreken. Op basis hiervan zou de verhuisgeneigdheid eerder kunnen ontstaan bij respondenten uit Emmen, dan bij respondenten uit de omgeving van Emmen.

Een reden om in de gemeenschap te blijven wonen, zou sense of place kunnen zijn (Thissen et al., 2010). Uit dit onderzoek blijkt dat de aanwezigheid van familie in de nabijheid van de respondent de beleving van het platteland positief beïnvloedt. Dit is echter meer het geval bij respondenten die in de omgeving van Emmen wonen, dan bij respondenten die in Emmen wonen. Op basis hiervan zou gesteld kunnen worden dat respondenten uit Emmen, het platteland eerder zullen verlaten dan respondenten uit de omgeving van Emmen. De respondent uit de omgeving van Emmen heeft meer sterke wortels in de gemeenschap, dan de respondenten uit Emmen. Hierdoor zullen de respondenten uit de omgeving van Emmen, eerder in de gemeenschap blijven (Jamieson, 2000).

6.2. Aanbevelingen

Voor een vervolgonderzoek is het allereerst nuttig om het onderzoek op grotere schaal te herhalen. Hierdoor kunnen er betere en zekerdere resultaten worden behaald. Daarnaast zou het onderzoek dan uitgezet kunnen worden in meerdere landelijke gebieden in Nederland. Dit om meer draagvlak te creëren, maar ook om meerdere landelijke gebieden met elkaar te kunnen vergelijken.

7. Literatuur

Algemeen Dagblad (2015). 'De stad voelt bijna net zo veilig als het platteland'. Geraadpleegd op: 17-12-2015 via: <http://www.ad.nl/ad/nl/1012/Nederland/article/detail/4196290/2015/11/27/De-stad-voelt-bijna-net-zo-veilig-als-het-platteland.dhtml>

Centraal Bureau voor de Statistiek (2015). Geraadpleegd op 16-12-2016 via: <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=60039fvw&D1=0-1,6-7,12-13,22,48-49,66&D2=I&D3=0,12,112&D4=2-5&HDR=T,G3,G1&STB=G2&VW=T> Den Haag/Heerlen.

Cliffard, N. & French, S. & Valentine, G. (2012). *Key methods in Geography*. 2^e editie. Londen: SAGE Publications Ltd.

Dahlström, M. (1996). Young Women in a Male Periphery – Experiences from the Scandinavian North. *Journal of Rural Studies*, 12 (3), 259- 271.

Devine-Wright, P. (2009). Rethinking NIMBYism: the role of place attachment and place identity in explaining place-protective action. *Journal of Community and Applied Social Psychology*, 19, 426 – 441.

Giddings, R. & Yarwood, R. (2005). Growing up, going out and growing out of the countryside: childhood experiences in rural England. *Children's Geographies*, 3, 101 – 114.

Glendinning, A. & Nuttall, M. & Hendry, L. & Kloep, M. & Wood, S. (2003). Rural communities and well-being: a good place to grow up? *The Sociological Review*, 51 (1), 129 – 156.

Jamieson, L. (2000). Migration, place and class: youth in a rural area. *The sociological Review*. 48, 203 – 223.

Kuhmonen, T. & Kuhmonen, I. & Luoto, L. (2016). How do rural areas profile in the future dreams by Finnish youth? *Journal of Rural Studies*, 44, 89 – 100.

Lee, J. & Abbott, R. (2009). Physical activity and rural young people's sense of place. *Children's Geographies*, 7 (2), 191 – 208.

Lindström, L. (2012). Youth, Participation, Leisure and Citizenship. *The Open Social Science Journal*, 5, 1 – 14

Massey, D. (1994). A Global Sense of Place. In Oakes, T.S. & Price, P.L. (Red.), *The Cultural Geography Reader* (255 – 263). London: Routledge.

Matthews, H. & Taylor, M. & Sherwood, K. & Tucker, F. & Limb, M. (2000). Growing-up in the countryside: children and the rural idyll. *Journal of Rural Studies*, 16, 141 – 153.

Relph, E. (2008). A pragmatic sense of place. In: Vanclay, F. & Higgins, M. & Blackshaw, A. *Making sense of place: exploring concepts and expressions of place through different senses and lenses* (311 - 323). National Museum of Australia Press.

Roult, R. & Auger, D. & Adjizian, J.M. & Royer, C. (2014). Exploring rural youth leisure behavior in Québec: social findings and territorial issues. *Leisure / Loisir*, 38 (3-4), 251 – 269.

Thissen, F. & Droogleever Fortuijn, J. & Strijker, D. & Haartsen, T. (2010). Migration intentions of rural youth in Westhoek, Flanders, Belgium and the Veenkoloniën, The Netherlands. *Journal of Rural Studies*. 26, 428 – 436.

Tonts, M. (2005). Competitive sport and social capital in rural Australia. *Journal of Rural Studies*, 21, 137 – 149.

Tucker, F. & Matthews, H. (2001). 'They Don't Like Girls Hanging around There': Conflicts over Recreational Space in Rural Northamptonshire. *Area*, 33 (2), 161 – 168.

UNESCO (2015). *What do we mean by "youth"?*. Geraadpleegd op: 16-12-2015 via:

<http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/youth/youth-definition/>

Vanclay, F. (2008). Place matters. In: Vanclay, F. & Higgins, M. & Blackshaw, A. *Making sense of place: exploring concepts and expressions of place through different senses and lenses* (3 – 11). National Museum of Australia Press.

Vanderbeck, R.M. & Morse Dunkley, C. (2003). Young People's Narratives of Rural-Urban Difference.
Children's Geographies, 1 (2), 241 – 259.

8. Bijlagen

8.1. Bijlage 1 – begeleidende brief voor ouders/verzorgers leerlingen Havo 3

Groningen, 9 mei 2016

Geachte ouders/verzorgers,

U ontvangt deze brief omdat uw zoon/dochter in Havo 3 zit. Deze leerlingen zijn de doelgroep voor een wetenschappelijk onderzoek aan de Rijksuniversiteit van Groningen. Mijn naam is Joanne van Steinvoorn, docent aardrijkskunde en levensbeschouwing op het Carmelcollege. Op dit moment ben ik bezig met de master Culturele Geografie. Als afsluiting van deze master doe ik onderzoek naar de tevredenheid van jongeren met betrekking tot de mogelijkheden tot vrijetijdsbesteding op het platteland.

Er zijn meerdere onderzoeken die de vrijetijdsbesteding en de mogelijkheden van het platteland beschrijven. Van de ruim 16 miljoen inwoners in Nederland woont het grootste deel van de Nederlandse bevolking in urbaan gebied. Ruim 6,2 miljoen Nederlanders woont in ruraal gebied (CBS, 2015). De vraag is echter of het ruraal wonen ook door jongeren gewaardeerd wordt? Zeker met het oog op hun vrijetijdsbesteding.

Australische en andere internationale studies, zoals uit Noorwegen, zijn het erover eens dat de ervaringen van jongeren per plaats divers zijn en sterk beïnvloed worden door hun eigen interpretaties van hun sociale en culturele omgeving. Hierbij werd geconcludeerd dat de jongeren die op dezelfde locatie op het platteland wonen, verschillende opvattingen kunnen hebben over de wereld om hen heen.

Door middel van deze brief wil ik u graag op de hoogte stellen van het onderzoek en u toestemming vragen uw kind mee te laten doen aan een enquête, welke cruciaal is voor het uitvoeren van mijn onderzoek. Ik zal u in het vervolg van de brief uitleggen op welke manier u en uw kind met mijn onderzoek te maken gaan krijgen.

Om het onderzoek van mijn scriptie te kunnen uitvoeren en informatie te verzamelen wil ik graag digitaal een enquête uitzetten, die online kan worden ingevuld. De link naar de enquête zal middels een e-mail onder de leerlingen worden verspreid. De leerling vult deze enquête anoniem in. Dit betekent dat uw zoon/dochter geen naam hoeft in te vullen. Er zal alleen gevraagd worden naar algemene gegevens. Daarnaast betekent het ook dat ik te allen tijde zal voorkomen dat de gegevens die uw kind invult terug te leiden zijn naar een naam of andere manieren waarop uw kind te identificeren is. Met de gegevens die uw kind invult zal zorgvuldig worden omgegaan en deze zullen alleen gebruikt worden voor mijn onderzoek.

De verzamelde gegevens zullen in mijn scriptie verwerkt worden tot resultaten. De scriptie zal worden gelezen door mijn begeleider, een tweede beoordelaar, maar zal verder niet gedeeld worden. De resultaten kan uw kind, of uzelf, ontvangen door in de enquête een e-

mailadres op te geven. Mocht u of uw kind dit liever niet willen, maar later toch de resultaten willen inzien, dan ben ik altijd bereikbaar via mail om hierin te voorzien.

Mocht u om een of andere reden bezwaar hebben tegen het deelnemen van uw kind aan de enquête, dan kun u dat kenbaar middels een mail te sturen naar onderstaand e-mailadres. We zullen er dan voor zorgen dat uw kind niet de e-mail krijgt met daarin de link naar de enquête, waardoor hij/zij niet kan deelnemen. Ik wil u vragen eventueel bezwaar kenbaar te maken voor **maandag 16 mei 2016**.

Mocht u nog verder vragen hebben met betrekking tot de deelname van uw kind aan de enquête dan ben ik daarvoor via e-mail bereikbaar. Mijn contactgegevens kunt u onderaan deze mail terugvinden.

Ik hoop u voldoende te hebben geïnformeerd over het onderzoek.

Met vriendelijke groet,

Joanne van Steinvorn

j.vansteinvorn@carmelemmen.nl

8.2. Bijlage 2 – begeleidende brief voor ouders/verzorgers leerlingen Mavo 3

rijksuniversiteit
 groningen

Groningen, 9 mei 2016

Geachte ouders/verzorgers,

U ontvangt deze brief omdat uw zoon/dochter in Mavo 3 zit. Deze leerlingen zijn de doelgroep voor een wetenschappelijk onderzoek aan de Rijksuniversiteit van Groningen. Mijn naam is Joanne van Steinvorn, docent aardrijkskunde en levensbeschouwing op het Carmelcollege. Op dit moment ben ik bezig met de master Culturele Geografie. Als afsluiting van deze master doe ik onderzoek naar de tevredenheid van jongeren met betrekking tot de mogelijkheden tot vrijetijdsbesteding op het platteland.

Er zijn meerdere onderzoeken die de vrijetijdsbesteding en de mogelijkheden van het platteland beschrijven. Van de ruim 16 miljoen inwoners in Nederland woont het grootste deel van de Nederlandse bevolking in urbaan gebied. Ruim 6,2 miljoen Nederlanders woont in ruraal gebied (CBS, 2015). De vraag is echter of het ruraal wonen ook door jongeren gewaardeerd wordt? Zeker met het oog op hun vrijetijdsbesteding.

Australische en andere internationale studies, zoals uit Noorwegen, zijn het erover eens dat de ervaringen van jongeren per plaats divers zijn en sterk beïnvloed worden door hun eigen interpretaties van hun sociale en culturele omgeving. Hierbij werd geconcludeerd dat de jongeren die op dezelfde locatie op het platteland wonen, verschillende opvattingen kunnen hebben over de wereld om hen heen.

Door middel van deze brief wil ik u graag op de hoogte stellen van het onderzoek en u toestemming vragen uw kind mee te laten doen aan een enquête, welke cruciaal is voor het uitvoeren van mijn onderzoek. Ik zal u in het vervolg van de brief uitleggen op welke manier u en uw kind met mijn onderzoek te maken gaan krijgen.

Om het onderzoek van mijn scriptie te kunnen uitvoeren en informatie te verzamelen wil ik graag digitaal een enquête uitzetten, die online kan worden ingevuld. De link naar de enquête zal middels een e-mail onder de leerlingen worden verspreid. De leerling vult deze enquête anoniem in. Dit betekent dat uw zoon/dochter geen naam hoeft in te vullen. Er zal alleen gevraagd worden naar algemene gegevens. Daarnaast betekent het ook dat ik te allen tijde zal voorkomen dat de gegevens die uw kind invult terug te leiden zijn naar een naam of andere manieren waarop uw kind te identificeren is. Met de gegevens die uw kind invult zal zorgvuldig worden omgegaan en deze zullen alleen gebruikt worden voor mijn onderzoek.

De verzamelde gegevens zullen in mijn scriptie verwerkt worden tot resultaten. De scriptie zal worden gelezen door mijn begeleider, een tweede beoordelaar, maar zal verder niet gedeeld worden. De resultaten kan uw kind, of uzelf, ontvangen door in de enquête een e-mailadres op te geven. Mocht u of uw kind dit liever niet willen, maar later toch de resultaten willen inzien, dan ben ik altijd bereikbaar via mail om hierin te voorzien

Mocht u om een of andere reden bezwaar hebben tegen het deelnemen van uw kind aan de enquête, dan kun u dat kenbaar middels een mail te sturen naar onderstaand e-mailadres. We zullen er dan voor zorgen dat uw kind niet de e-mail krijgt met daarin de link naar de enquête, waardoor hij/zij niet kan deelnemen. Ik wil u vragen eventueel bezwaar kenbaar te maken voor **maandag 16 mei 2016**.

Mocht u nog verder vragen hebben met betrekking tot de deelname van uw kind aan de enquête dan ben ik daarvoor via e-mail bereikbaar. Mijn contactgegevens kunt u onderaan deze mail terugvinden.

Ik hoop u voldoende te hebben geïnformeerd over het onderzoek.

Met vriendelijke groet,

Joanne van Steinvorn

j.vansteinvorn@carmelemmen.nl

8.3. Bijlage 3 – Enquête

Beste leerlingen,

jullie zijn de doelgroep voor een wetenschappelijk afstudeeronderzoek aan de Rijksuniversiteit van Groningen. Op dit moment ben ik, mevrouw van Steinvoren, bezig met de master Culturele Geografie. Als afsluiting van deze master doe ik onderzoek naar jullie tevredenheid over jullie vrijetijdsbesteding in woonplaatsen op het platteland.

In dit onderzoek wordt geschreven over vrije tijd. Er is sprake van vrije tijd zodra je niet naar school gaat of aan het werk bent.

De enquête bestaat uit 16 vragen. Het invullen van deze enquête zal ongeveer 10-15 minuten in beslag nemen.

Alvast bedankt voor het invullen!

Met vriendelijke groet,

Mevrouw van Steinvoren

Wat is je geslacht?

- Man
- Vrouw

Wat is je leeftijd?

- 14 jaar
- 15 jaar
- 16 jaar
- 17 jaar

Waar woon je?

Vul hier de naam van de plaats in!

.....

Waar spendeer je het meest je vrije tijd?

- Thuis
- Binnen mijn eigen woonplaats
- Buiten mijn eigen woonplaats

Wat is de gemiddelde afstand die je aflegt om je vrije tijd te besteden?

- 0-5 kilometer
- 6-10 kilometer
- 11-15 kilometer
- 16-20 kilometer
- >21 kilometer

Kun je in jouw woonplaats alle vrijetijdsbestedingen doen die jij wil doen of die je leuk vindt?

- Ja, ik kan alles doen in mijn woonplaats
- Ja, ik kan bijna alles doen in mijn woonplaats
- Nee, ik kan bijna niks doen in mijn woonplaats
- Nee, ik kan niks doen in mijn woonplaats

Wat is de invulling van je vrije tijd?

Je kunt hier meerdere antwoorden invullen!

- Sporten
- Met vrienden zijn
- Shoppen
- Gamen
- Sociale media
- Stappen
- Overig, namelijk:

Ontbreken er in jouw woonplaats voorzieningen voor het invullen van jouw vrije tijd?

- Ja
- Nee

Welke voorzieningen ontbreken er in jouw woonplaats?

Als je bij de vorige vraag 'nee' hebt ingevuld, mag je deze vraag overslaan!

.....

Ben je afhankelijk van iemand voor jouw vrijetijdsbesteding?

Denk hierbij aan gehaald of gebracht worden.

- Ja
- Nee

Welk cijfer geef jij de mogelijkheden in jouw woonplaats voor het besteden van je vrije tijd?

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

Let op: de volgende vragen zijn stellingen!

Ik vind het fijn om in een woonplaats op het platteland te wonen

	1	2	3	4	5	
<i>Helemaal mee oneens</i>	0	0	0	0	0	<i>Helemaal mee eens</i>

Omdat ik mijn vrije tijd kan besteden op het platteland, vind ik het leuk om te wonen op het platteland.

	1	2	3	4	5	
<i>Helemaal mee oneens</i>	0	0	0	0	0	<i>Helemaal mee eens</i>

Omdat er genoeg voorzieningen zijn voor mijn vrije tijd, vind ik het leuk om op het platteland te wonen.

	1	2	3	4	5	
<i>Helemaal mee oneens</i>	0	0	0	0	0	<i>Helemaal mee eens</i>

Doordat mijn hele familie bij mij in de buurt woont, vind ik het fijn om op het platteland te wonen.

	1	2	3	4	5	
<i>Helemaal mee oneens</i>	0	0	0	0	0	<i>Helemaal mee eens</i>

Welk cijfer geef jij het wonen in een woonplaats op het platteland?

- 0 1
- 0 2
- 0 3
- 0 4
- 0 5
- 0 6
- 0 7
- 0 8
- 0 9
- 0 10

Heb je nog een aanvulling of opmerking over de enquête?

.....

Bedankt voor het invullen van de enquête!

Mocht je geïnteresseerd zijn in de uitkomsten van de enquête, kun je je e-mailadres hier achterlaten.

.....